

— Noel babanın hediyesi çocuklar!..
İstikbali toz penbe gösteriyor!..

DEV ÇEKİLİŞTE 7 milyon

İş Bankasının 7 Milyon liralık DEV ÇEKİLİŞİ bugüne kadar gelmiş geçmiş ikramiye çekilişlerinin en büyüğü, en zenginidir. Senelerin bu en cazip fırsatından istifade ediniz. Tasarruflarınızın tamamını İŞ Bankasına yatırarak kazanma şansınızı çoğaltınız

TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.

60 Apartman Dairesi
5 adet 100.000 lira
5 adet 50.000 lira
10 adet 25.000 lira
50 adet 5.000 lira
1000 adet 1.000 TL
ayrıca
35 000 kişiye
para ikramiyesi

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

(Faal: 10632—238)

Akbaba

Yıl: 42 Cilt: 7 Sayı: 52 ● Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ ● 24 Aralık 1964

MİLLÎ ŞEF!

TÜRKİYE'de demokrasinin kütüğündeki doğum tarihi 1945 tir. Demek demokrasimiz yirmi yaşında...

Hür seçimle, yirmi yedi yıllık Halk Partisi iktidarı 1950 de değişmişti. Demek, sayın İsmet İnönü de onbeş yıldır Cumhurbaşkanı değil...

27 Mayıs, 1960 baharında olmuştu ihtilâl. Demek ondan son ra da beş takvim eskittik...

Anayasa, referandum, Büyük Millet Meclisi, Senato, anayasa mahkemesi, birinci koalisyon, ikinci koalisyon, derken bir de gözümüzü kapayıp açtık ki yeni seçimlerin eşiğindeyiz...

Size bir şey söyliyeyim mi?.. Bir memleketin bütün siyasî yapısını değiştiren bunca olaylardan sonra, sayın İsmet İnönü, hâlâ, evet hâlâ, evet evet hâlâ millî şeftir!

Her şeyi bıraktı millî şef: İktidarı bıraktı, Çankaya'yı bıraktı, ama onu, asla!..

Huzur istiyoruz... Nedir bu huzur?.. Adalet partisinin iktidara gelmesi mi?.. Süleyman Demirel'in Başbakan, Çağlayangil'in İçişleri Bakanı, Lâedri'nin Dışişleri Bakanı olması mı?..

Bir buyurma koltuğundan A'nın kalkıp, yerine B'nin oturmasından sokaktaki vatandaşa ne?.. Okuldaki öğretmene ne?.. Mutfaktaki ev kadınına ne?

Huzuru çarşıda arıyoruz, pazarda arıyoruz. Karımızın sesinde, kızımızın yüzünde arıyoruz. Kasap vitrinindeki dağlıç'ın, bakkal dükkânındaki kuru fasulyenin etiketinde arıyoruz. Ayağımızdaki tabanı aşınmış papuçta, cebimizdeki dolmadan boşalmış pırtık cüzdanda arıyoruz!

Genç anneler, Sirkeci garında, kocalarını Almanya'ya uğurladıkça huzura kavuşabilirler mi?.. İlkokul öğretmenleri, ikiyüz seksen lira aylıkla yaşama mucizesi gösterdikçe huzura kavuşabilirler mi?.. Şehrin duvarları her gün yeni bir grev ilânı ile donandıkça işverenin kasası, iş görenin kesesi huzura kavuşabilir mi?.. Öğrenci öğretmeni, öğretmen öğrenciyi suçladıkça kültür hayatı huzura kavuşabilir mi?.. Büyük balık küçük balığı yuttukça insan huzura kavuşabilir mi?

Otuz milyon, evinde, işinde, okulunda huzura kavuştuğu gün, tek kişi, iktidar koltuğunda oturanların parti rozetine bakmaz!

Demek vatandaşın huzuru için, bütün hükûmet organlarının, sağlık içinde, şaşmadan, aksamadan işlemesi ilk şart...

Bu, ancak görüşte, düşünüşte, anlayışta kaynaşmış bir ekip işidir.

Sovyet Rusya'da bile, şef sistemi, Stalin'in ölümü ile sona erdi. Eşsiz bir dünya politikacısı olan o yaman Kuruşçef'in bile, tek elinde topladığı gücü, düşerken, tek adama değil, bir ekibe teslim ettiğini gördük.

Sayın İnönü, adını kendisi koyduğu bir rejim içinde bile hâlâ «Millî Şef» sistemini zorluyor.

Bütün bakanlıklara, güneş çevresindeki peykler gibi, ışığı kendisinden alacak sönük kişiler seçmekte ve çalışma arkadaşlarından «Yeni hamleler» «Cesur plânlar» isteyen Johnson'nun tam aksine kendiliklerinden gelecek hiçbir davranış istememektedir.

Atatürk dinamizminden bir zerre almıyan Millî Şef, tıpkı özel aile hayatına uygun, sessiz, kabuğuna kapanmış, tam «İdare-i maslahatçı» bir devlet hayatı kurdu.

Yabancı hükûmet adamlarının karşısına ancak tercümanla çıkabilen İsmet Paşa bakanları, nihayet memleketi saran huzursuzluğu, kendi partilerinin kapılarını da zorlatarak içeri kadar sokmıya muvaffak oldular.

Şimdi, C.H.P., en az vatandaşlar kadar huzursuzdur!

Kabinede yapılan son değişiklikler, bu gerçeği, artık apaçık ortaya koydu: Profesör Turhan Feyzioğlu gibi, Profesör Nihat Erim gibi çaplı devlet adamlarımız, İnönü'nün o kadar güvenle bağlandığı İsmail Rüştü Aksal gibi titiz, hırçın ve olumlu bir eski genel sekreter, başbakan yardımcılığı tekliflerini, bütün zorlamalara dayanarak, reddettiler.

Bu güzel jestin çirkin dedikodusu daha şimdiden başladı: «Hizmetten kaçma, vazifeden kaçma, kendine güvenmeyiş» gibi kaba suçlamaların zırıltısını sağdan, soldan işitiyoruz.

Bu, düzenli dedikoduların tam tersine, bir karakter gücü, bir karakter zaferidir.

Sade bu üç kişinin direnişi, yarınlara, içimiz aydınlanarak bakmamıza yeter: Türkiyede ilk defa, üç politikacı, kendilerine teklif edilen koltukları kabul etmediler!

Muhterem İsmet Paşa, şu yirmi yıl içinde, zaman zaman, kendisini sahiden yenmiş, kayalaşmış bir mizacı şaşılacak bir irade ile yontmuş, yumuşatmış, şekillendirmiştir.

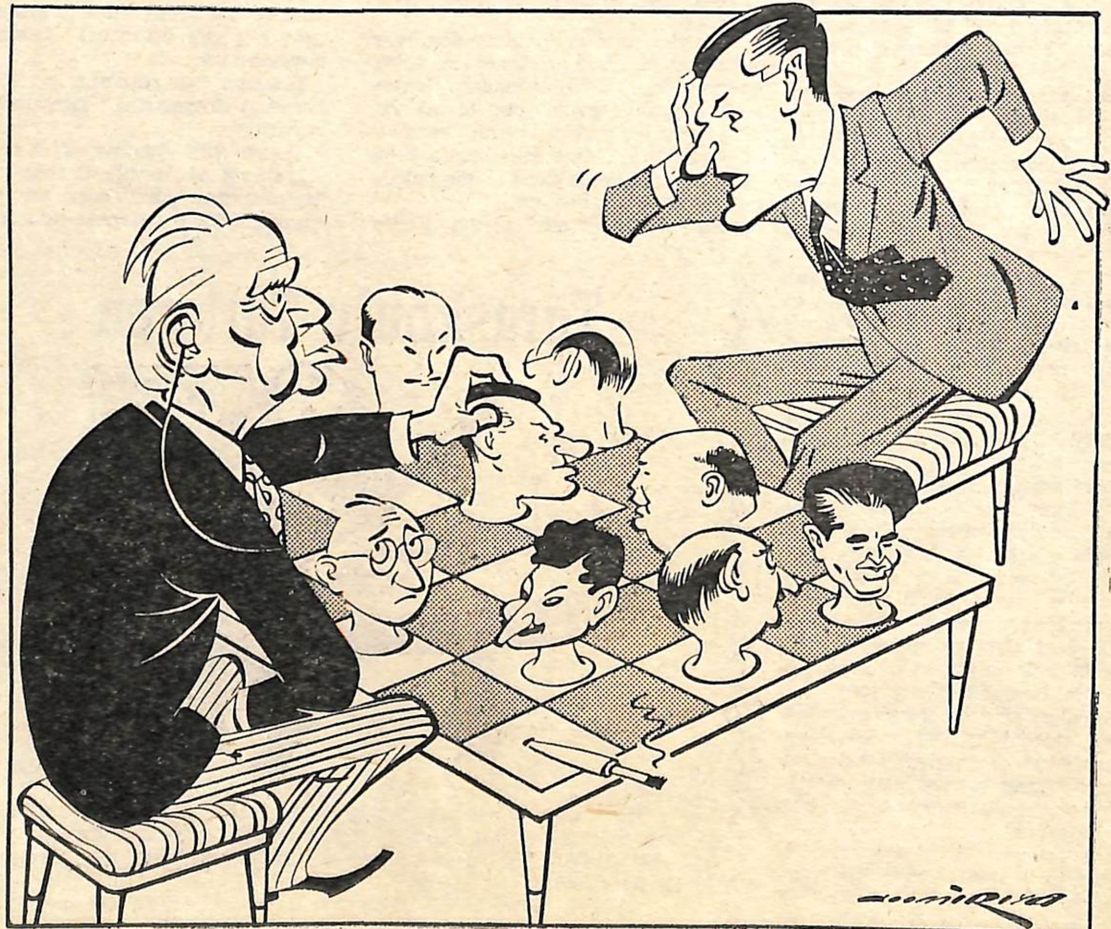
Eğer son bir çaba ile içindeki «Millî Şef»i de yenebilir ve çağdaş politikanın artık bir «Ekip çalışması» olduğunu kendi kendisine kabul ettirebilirse, biz de, o da, partisi de, bütün Türkiye huzura kavuşabiliriz.

Yoksa... Ne demiştir «Tarih-i kadim» inde Fikret:

Göçüyorsun da arş-ü ferşinle,
Yok tabiatte bir inilti bile!

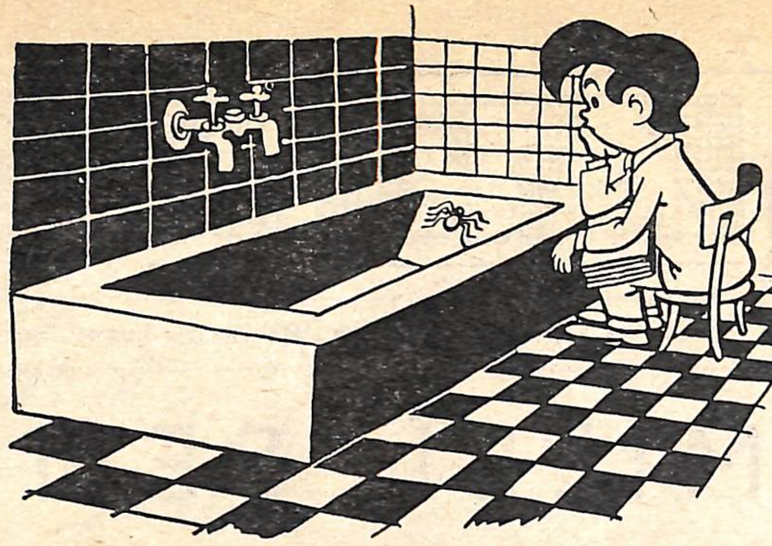
Alt tarafını yazamam. Kalemim «Kahkahalar» atmıyacak kadar saygılıdır.

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Korkma, korkma... Seni gene olduğun yerde bırakıyorum!..

HEPİMİZİN başına gelmiştir: Kimi tip insanlar vardır, onları daha ilk görüşte bir soğukluk duyarız; ya çirkin görünüşlerinden, ya kabalıklarından, ya bayağıca davranışlarından, ya da hiç açıklayamadığımız bir nedenle sevemeyiz öylelerini... Böyle kişiler, sonra konuşmaya başlayınca, konuştukça konuştukça, ilk duygularımız değişir, sözlerinden iç dünyalarının güzellikleri önümüze serilir. O sevimsiz, soğuk dış görünüşlerinin içinde saklı güzel, sıcak bir iç dünyaları olduğu ortaya çıkar. Dikenli, çirkin, soğuk dış görünüş kabuğunun altındaki sımsıcak iç dünyanın ortaya çıkabilmesi için, o kişilerin ya konuşmaları, ya çalışmaları, ya da bir davranışta bulunmaları gerekir. Özellikle çalışırlarken, canlarını dişlerine takmış çalışırlarken büsbütün güzelleşirler.

Sekiz Ayaklı SISIPHUS

AZİZ NESİN

Sevmediğimiz, nefret ettiğimiz, korktuğumuz, iğrendiğimiz, tiksindiğimiz hayvanlar da vardır. Örneğin yılan, fare, akrep, kırkayak filân gibi... Nedir o duygu? Ne tam korkudur, ne nefret, ne iğrenme... Belki de bunların hepsinden biraz karışık, daha adı konulamamış bir duygudur bu...

Ben örümcek ve o türden böcekleri hiç sevmem. Tiksinti, iğrenme, böyle bir karmaşık duyguya kapılırım örümcek görünce. Nerde o çok bacaklı yaratıkları görsem hemen ezer, çiğner, öldürürüm, yok ederim. Yılandan, fareden, sinekten daha çok, örümcek türünden böceklerden tiksinirim.

* * *

Dün evimizde hiç paramız yoktu. Günlerden cuma... Az çok ama ille de para kazanmam gerekli ki, evcek çoluk çocuk cumartesiyi, pazarı geçirebilelim. Pazartesi günü hafta başıdır, nasıl olsa bir yerden para bulabilirim. Benim için ilk ağızda para kaynağı da, hikâye yazmak... Cuma günü bir hikâye yazabilirsem, hemen dergiye götürüp parasını alabilirdim.

Cuma sabahı hikâye yazmak için masama oturdum. Hikâye konuları dosyalarımı açtım, dolu dolu üç dosya... Teker teker sayfaları çevirip, not ettiğim hikâye konularına baktım. Onca konu içinde hiçbirini gözüm tutmadı. Demek hiçbiri kafamda olgunlaşıp daha pişmemiş... İçlerinde, beş on yıl önceden not ettiğim konular var, ama onları da yazacak durumda değilim. Belki de tatsız bir günüm... Ama hikâyeyi yazmak zorundayım, para almalıyım... Kıvranıp duruyorum...

Şu hikâyeyi yazsam... Hayır, güzel değil... Bunu yazsam, ı-ıh, onda da iş yok... Kıvranıp duruyorum. Bu kıvranmanın nasıl bir işkenceli çile olduğunu, geri kalmış bir ülkede kalemiyle yaşamını kazanmak zorunda olanlardan başkaları anlayamaz, bilemez... Hem de bu yazı, bir gazete yazısı, bir fıkra olmıyacak, bir hikâye olacak... Yani, yaratıcılık, yani ağır basan bir iş...

Sandalyenin üstünde o yana dönüyorum, bu yana dönüyorum...

Hiç söndürmeden birbirinin ateşinden ekleme içtiğim sigaraların izmaritlerinden, önümdeki koca bakır tas dolmuş taşıyor. (Sigara tablası yerine kullandığım tastır bu.) Çay içiyorum...

Kapı çalınıyor... Duymazlar ki içerden kapı zilini... Tam bir hikâye yakalar gibiyken, kapının zili düşüncemi bölüp parçaladı. Bir daha kapı zili çaldı. Niçin duymazlar zili... Üçüncü zil çalışta kalktım kapıyı açtım. Komşunun çocuğu gelmiş, bişey istiyor...

Oturuyorum masama... Bak şimdi de radyoda berbat bir alaturka şarkı var. Bitse, bir bitse şu şarkı... Hikâye üzerine yoğunlaştırdığım zihnimi dağıtmamak için yerimden kalkmak istemiyorum. Ama olmayacak... Kalkıp radyoyu kapıyorum...

Bukez de içerden gürültüler geliyor, bir bağırıp çağırma... «Susun!» diye ben de onlara bağırsam, darılacaklar bana... Hepsi bana darılabilir, ama ben onlara darılamam. Çünkü onlar haklıdırlar. Kendilerine göre haklı değil, gerçekten haklıdırlar.

Kapı çalınıyor yine... Sütçü gelmiş... Hikâye... Zil... Sucu aşağıdan bağırıyor: «Sucuuu!..»

İçerdekilere sesleniyorum: «Sucu gelmiş...»

«Var, istemez... Yarın getirsin...»

Kapıdan aşağıdaki sucuya sesleniyorum:

«Varmış, yarın getir sucu...»

Hikâye... Bugün yazmak zorundayım...

İçerden biri gelip bişey söylüyor. Ama nasıl bişey... Yazılamaz, söylenemez ki... O konuşmadan sonra, bir dinlenme evine gidip bir ay yatmalıyım ki, ancak dinlenip kendime gelebileyim... Ama ben bugün hikâye yazmak, o hikâyenin de parasını almak zorundayım.

Ben de bişey söylüyorum. Benim kendisine söz söylediğim darılıyor bana. Haydiii.. Belki haklıdır sözüme darılmaya... O darıldı mı, gidip içerde cansıkıntısıyla oturabilir ya da gidip gezebilir. Ben oturup yazmak zorundayım.. Ama başkasının kalbini kırmışken ben hikâye yazamam ki... Bu bir başka iş...

Helâya gittim... Belki de hiç gereksizdi helâya gitmem, ama gittim...

Banyo küvetinin dibinde bir küçücük örümcek. Kına kırmızısı karınlı bir örümcek. O bildiğimiz duvarlara ağ ören türden değil, başka bir örümcek.

Bu küvette böcekler gördüğüm olur. Hemen bir tas su dökerim, böcek suyun akıntısına kapılıp küvetin deliğinden sürüklenip gider...

O gün küvete su dökmedim. Örümcek, küvetin beyaz parlak duvarlarına tırmanıp kurtulmak için uğraşıyordu. Birazcık tırmanıyor, ayakları parlak fayansta tutunamadığı için, düşüyor. Düştüğü yerden yine tırmanmaya başlıyor, yine düşüyor. Yine tırmanıyor, yine düşüyor... İyi, düşsün. Nasıl olsa örümcek burdan kurtulamayacak. Onun için de, su döküp delikten aşağı gitmesine razı olmuyorum. Ezip öldürmüyorum da... Çünkü ölüm bile örümceğe kurtuluş olacak. Onu öldürüp, içine düştüğü ve bir daha hiç kurtulamıyacağı beyaz zindanından kurtarmıyorum. Bırakıyorum küçücük örümceği bembeyaz hapisanesi içinde...

Masama oturuyorum... Hikâye konuları dosyalarını karıştırıp duruyorum...

Bunca yılın yazarıyım. Nasıl olsa, o eski, alışkanlığımla bir hikâye şişiriveririm. Ama eski bir yazar olmak, hikâye şişirmek için hiç de elverişli değildir. Yeni bir yazarın böyle kolaylığı vardır. Eski yazarlar bunu yapamazlar, çünkü herkesin gözü üzerlerindedir. Offf... İyi bir hikâye yazmalıyım, yazmak zorundayım...

Bir yazar, beynini yiyen ve ailesine de beynini yediren kişidir.

— Haydi yemeğe!..

Öğle yemeği yiyoruz, daha ortada hikâye yok...

Yemekten sonra oturuyorum masama. Şunu yazsam... En çok sever görünenler, ilkönce bırakırlar bizi. «Artık eskisi gibi yazamıyor» derler de, bir de kendilerinin bile bilincine varmadıkları gizli intikam alırlar. Örneğin, üsteliyerek benden hikâye isteyen derginin sahibi bile çok sevinecektir: «Nerde o eski hikâyeleri... Artık yazamıyor eskisi gibi» diyecektir çevresindekilere. Eski ölçüde yazsam bile yine beğenmemeye hazırdır, daha iyisini yazmak zorundayım...

Helâya gidiyorum. Neden gidiyorum? Hiç... Gidiyorum işte... Örümcek banyo küvetinde hâlâ... Kurtulamamış beyaz zindanından. Oh, kurtulmasın... Tırmanıyor, düşüyor... Yine tırmanıyor... Nasıl olsa kurtulamıyacak bu beyaz çukurdan, ne diye öldürüp de onu işkencesinden kurtarayım?...

İnsanı türlü türlü tanımlamışlar. «İnsan, gülen hayvan» demişler. «Düşünüyorum, öyleyse varım» demişler. «İnsan, düşünen hayvandır» demişler. «İnsan, konuşan hayvan - hayvan-ı natık - demişler.» «İnsan, yaratıkların en olgunu - ekmel-i mahlûkat - demişler.» Çok şey demişler insanlar insan için...

Bana göre insan, işkence eden hayvandır. İnsandan başka işkence eden yaratık yok çünkü... Ama bu tanım da tam değil. Doğrusu şöyle olmalı: «İnsan işkence eden, ve işkence çeken hayvandır.»

Örümceği işkencesi içinde bırakıp, kendi işkenceme dönüyorum. Nerdeyse akşam olacak... Ne zaman hikâyeyi yazacağım ben? Beğendiğim, beğenir gibi olduğum hikâye notlarını seçiyorum. Onları ayırıp iskeletlerini kurmaya çalışıyorum. Kapı çalınıyor yine... İçerden gürültüler geliyor... Dışarda birileri kavga ediyor...

Bir misafir geliyor, bir arkadaşım... Hikâye... Oturup çay içiyoruz... Bir sürü lâf, lâf, lâf... Acaba yirmi lira borç verebilir miymişim? Demek o benden de sıkıntıda. Veriyorum...

Hikâye... Elektrik tahsildarı gelmiş... «Makbuzu bırakın, biz sonra parayı götürüp yatırırız.»

Zil... ses... hikâye... banyoda örümcek...

— Haydi yemeğe!..

Banyodaki muslukta ellerimi yıkarken örümceğe bakıyorum, hâlâ tırmanıyor, hâlâ düşüp yuvarlanıyor, hâlâ tırmanıyor...

Akşam yemeği yiyoruz. Yemekten sonra... Ben de ne somurtkan, ne asık suratlı adamım yani... Biraz gülsene, oynasana çocuklarla...

Yine üç misafir geliyor. Bir ara misafirleri bırakıp, banyoya gidiyorum, örümceğe bakıyorum. Örümcek didiniyor. Oooh, kurtulamıyacak...

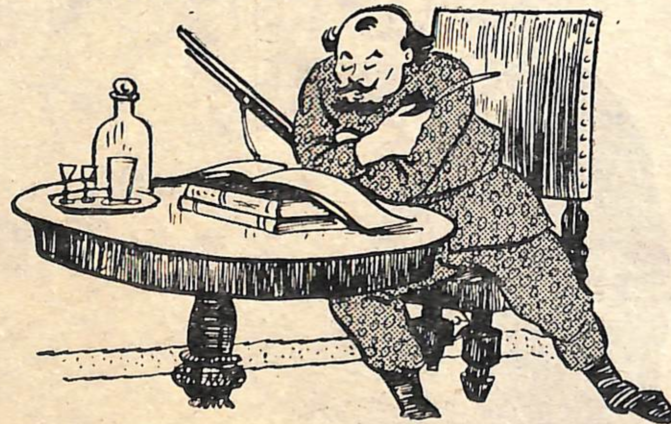
Misafirler gidiyor. Bizim evdekiler yatıyor. Şimdi bütün evlerdekiler yatmışlardır.

Banyo küvetinde örümcek, masada da ben... ...

Radyo yayını da bitti... Oooh, sessizlik. Şimdi iyi bir hikâye yazabilirim. Hikâye iskeletleri kuruyorum biçok... Kuruluşlarını beğenmiyorum hiç birinin. Bunlar daha çekirdek, gelişmemişler ki... Başlıyorum yazmaya... Olmuyor. Onu bırakıp başka birine geçiyorum.

Gece yazarım hikâyeyi, yarın, cumartesi sabah erkenden götürür, alırım parayı dergiden... Yoksa pazar günü parasızız...

Taraskonlu Tartaren

Bu mizah romanı, yalnız ünlü Fransız edibi Alphonse Daudet'nin değil, dünya dillerinin benimsediği bir şaheserdir.

AKBABA bu mizah şaheserini, Bülent Şeren'in titiz fırçası ile resimledi.

Gelecek hafta, ilâveli YILBAŞI ayımızda, büyük bir zevk ile okumaya ve seyretmeye başlıyacaksınız.

Uyku bastırıyor iyice. Kalkıp odanın içinde dolaşıyorum. Yeniden yazmaya başlıyorum. Uykum açılsın diye banyoya gidip yüzümü soğuk suyla yıkıyorum. Örümcek küvette... Kurtulamıyor.

Masama geliyorum. Bu hikâye hiç güldürücü değil ki... Benden okurlar, kendilerini güldürmemi istiyorlar. Derginin sahibi de bunun için para veriyor hikâyelerime...

Başım, kâğıdın üstüne eğiliyor. Birkaç*kez başım vuruyor masaya...

Saate bakıyorum: Üçbuçuk...

Bu uykulu kafayla yazamıyacağım. En iyisi şimdi yatar uyurum, sabah erkenden kalkar, hemen yazarım hikâyeyi. Aşağıyukarı bitti gibi bişey... Hem de uykuda bile belki de daha gelişir hikâye... Konuyu düşünerek yatarsam, uyurken kafamda gelişen hikâyeler olmuştur. Sabaha da bişey kalmadı, iki üç saat var güneşin doğmasına...

Yatacaktım. Daha önce banyoya girdim. Örümceğe baktım. Örümceğe baktım ve banyodan da çıkamadım. Örümceğin küvetin duvarına tırmanıp tırmanıp düşüşünü önce umursamadan seyrediyordum. Ama bu küçücük yaratığın canını dişine takmış o korkunç çabası gittikçe ilgimi, dikkatimi çekmeye başladı. Uykum kaçtı, onu seyre başladım. Oturdum küvetin kenarına...

Gövdesi iki boğumluydu, arkadaki boğum daha büyükçe. Ön boğumu kına kırmızısı renginde, arka boğumu daha koyu, esmer kırmızı. Sekiz ayağı var, dördü sağ yanında, dördü sol yanında... O sekiz ayağını, sanki beyaz fayansa geçirmek istercesine çabayla atıyor, tırmanıyor, tırmanıyor, tırma... sonra düşüyor... Küvetin dibinde birikmiş bir suyun içinde debeleniyor. Kurtuluyor sudan. Biraz sendeledikten sonra durup dinleniyor azıcık, güç topluyor, sonra yeniden başlıyor tırmanmaya... Tırmanıyor, tırmanıyor, tırma... tır... düşüyor... Karnıüstü düşüyor bukez. Sekiz ayağı havada çırpınıyor boyuna... Ayağının birinin bir ucunu bir yere takıp doğruluyor gövdesinin üstünde. Öylece duruyor. Artık kımıldayacak hali yok belli... Yirmi saattenberi bu beyaz zindandan kurtulmak için didişmekten iyice yorulmuş. Ölümünü bekliyor olmalı, kendini ölüme bırakmış... Hayır, hayır, yürüyor işte yine. Başlıyor tırmanmaya... Tırmanıyor, tırmanıyor... Birden kayıp düşüyor...

Dikkat kesilmişim. Sanki uzun, derin bir uykudan yeni kalkmış gibi dincim... Odama gidip, «Britannica» Ansiklopedisi ciltlerini karıştırıp «Örümcek» maddesini buluyorum. Ansiklopedinin o cildini alıp banyoya geliyorum. Örümcek tırmanıp tırmanıp düşüyor, düşüp düşüp tırmanıyor; ben de ansiklopediden örümcek'i okuyorum.

Örümcek, içine düştüğü beyaz zindanının kurtuluşsuz duvarlarına hiç yenilmiyor, yenilmeyi kendine, örümcekliğine, o sekiz ayağına hiç yediremiyor, yakıştıramıyor.

Banyoda ben, iki kişi oldum, iki tane «ben...» Ben'lerden birisi, öbür ben'e «Sende hiç acıma yok mu, insanlık yok mu? Öldür de kurtulsun şu zavallı örümcek...» diyor. Öbür ben de, ötekine «Kendisi kurtulsun, kendi kendi kendini kurtarsın...» diyor.

Kendi kendimle çatışmadayım. Örür.ceği öldürüp kurtarmak istiyorum. Ama onun ölüm kalım savaşına öyle bir derin saygı duyuyorum ki, onu öldürmeye acıyorum, kıyamıyorum, elim varmıyor... Yaşamak, bu sekiz ayaklı sizif'in hakkı...

— Haydi sizif, kurtar kendini!.. Haydi!.. Yen şu zindanının beyaz duvarlarını!..

Kurtarmak istiyorsan, öyleyse al örümceği, çıkar bu küvetten, bırak düz bir yere zavallıyı... Özgürlüğüne kavuşsun... Hayır, ben kurtaramam, çünkü tiksiniyorum, iğreniyorum ondan...

En çok iğrendiğim yaratık olan örümceğe, şimdi bu can savaşı içinde büyük bir saygı duyuyorum. Saygı duyduğum için kurtulmasını, iğrendiğim için de ölmesini istiyorum. Ama artık işkence çekmesini istemiyorum: Ya ölsün, ya kurtarsın kendisini...

Bir kurtulsa burdan bir kurtulsa, o zaman öldürürüm onu, ezerim, atarım delikten... Ama kurtulamıyor ki öldüreyim.

Küvetin, bir dibi, dört de duvarı var. Üç duvarı dik, bir duvarı oldukça yatık, eğik...

Üç dik duvardan çıkamayınca örümcek yatık duvara yöneldi. Bu korkunç bişey, çok korkunç... Nasıl oldu da, niçin yatık duvara yöneldi? Bunda ne bilinç, ne de içgüdü var... İçgüdüyü çok aşan bir davranış bu... Yatık duvarı nasıl seçebildi örümcek? Deneye deneye... Yirmi saatten çok, zindanının üç dik duvarına tırmanmayı deneyip başaramadıktan sonra eğik duvara çıkmaya çabalıyor. Tırmanıyor, tırmanıyor... Hadi... Yarıyı geçti... Duvarda durup dinleniyor. Yine tırmanıyor. Düşecek gibi olunca, diklemesine değil de, yanlamasına tırmanmaya çalışıyor. Yaşa örümcek, yaşa; yaşamak senin hakkın örümcek... Çık bu duvarı, aş bu duvarı, sonra seni öldüreceğim.

Düşüyor... Bukez çok yazık oldu. Çünkü ta yukarıyadek tırmanmıştı, bir iki adım sonra aşacaktı duvarı...

Dinlenip güç topluyor, yeniden saldırıyor duvara... Tırmanıyor, tırmanıyor... Hadi be örümcek, hadi be!.. Duruyor duvarda. Dinlenip yeniden tırmanıyor. Hadi azıcık kaldı... Hadi!

Çıkıyor örümcek, küvetin düzlüğüne ulaşıyor. Orda birazcık durup, hızlı hızlı koşuyor bir yerlere...

Ezeceğim onu. İğrenirim, tiksinirim ondan da onun için öldüreceğim.

Hayır, hayır... Öldüremiyorum. Büyük bir saygım var işkence zindanından kendini kurtarabilen örümceğe... Yaşa örümcek, yaşa sekiz ayaklı sizif, yaşamak senin hakkın...

Çıkıyorum banyodan. Günağarmış, sabah olmuş. Saat: altı...

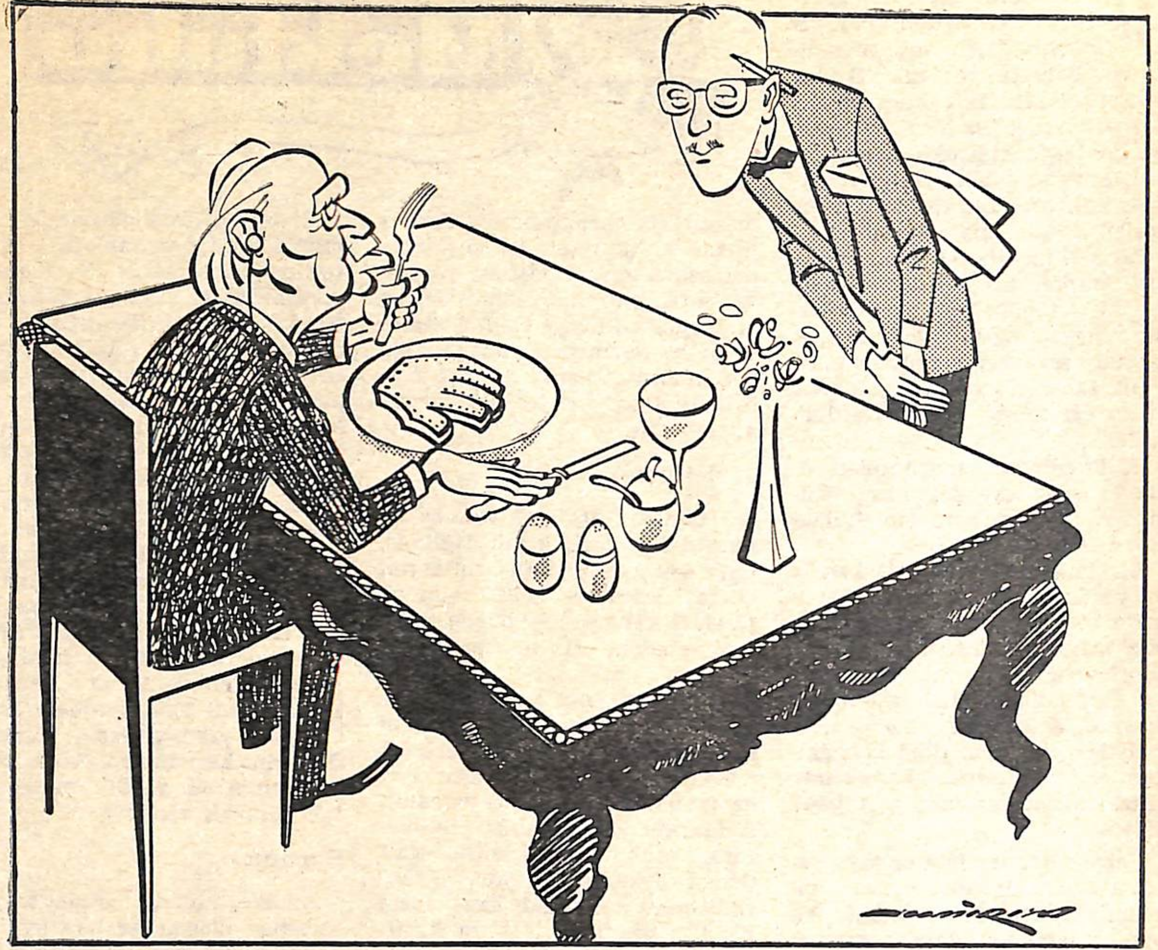
İkibuçuk saat örümceğin duvarla savaşını, sonra da nasıl utku kazandığını seyretmişim.

Günaydın yeni doğan gün... Halkımı düşünüyorum, duvara tırmanan insanları..

Hiç uykum yok. Oturuyorum masamın başına. Sekiz Ayaklı Sizif'i yazıyorum. Bitiyor yazım. Ama saat onüç olmuştur. Artık dergide kimse olmaz cumartesi günü, bu saatten sonra... Ne yapalım, bu pazarı evcek parasız geçireceğiz.

Aziz NESİN

C.H.P. Milletvekillerinden F. Giritlioğlu, Demirel için bir sözlü soru verdi. — Gazetele —

İnönü — Ben bunu yiyemiyeceğim!

«Evine bakmak için erkek kıyafetiyle simit satan bir kız çocuğu yakalandı..» — Gazeteler —

— Erkeksen kaçma lan!..

Ankara Mektubu

Günün liderleri:

YOK canım ben o omuzlarda taşınanlardan, yayayalananlardan şaşaşalananlardan bahsetmiyorum. Benim bahsettiklerim gerçekten insanların hayatına hâkim olanlar... Bu liderlerin kim olduklarını insan, Paris'te falan, bütün keyfiyle anlıyor. Biz de, anlamağa başladık «tabiî bir rötar»la!

Paris'te meselâ, bu liderlerden biri Antonio'dur. İtalyan asıllı kuaför Antonio! Dünyanın bütün meşhureleri, önünde baş eğerler, seve seve, Antonio'nun!

Bir tanesi meselâ, yakışıklı moda evi sahibi, Pierre Cardin'dir:

Bütün dünya meşhureleri önünde seve seve soyunur dökünürler. O da onların çıplaklıklarını kendi fikrince örter!

Bir tanesi, aralarında kadını da vardır çünkü, Jeanne Piaubert'dir. Bir güzellik enstitüsünün sahibidir. İhtiyardır kendisi: Gençliğin önemini anlamıştır. Çirkindir kendisi; güzelliğin önemini anlamıştır. Genç genç kadınlar dünyanın dört bucağından gelir dizlerine kapaklanır «Bizi rüyalarımızdaki gibi yap» diye...

Gerçek liderler büyük rüya dağıtıcılarıdır. Gerçek liderler güven dağıtıcısıdırlar üstelik. Ve bunlar tabiî ki, büyük kozmatikçilerdir, büyük tarayıcılardır. Büyük kesici biçicilerdir. Başka kim olsun?... Kim başka güven ve rüya dağıtır ki?..

Söyleyin bana, iyi kesilmiş bir elbise mi kendinize güveninizi artırır, yoksa Süleyman Demirel'in, Osman Bölükbaşı'nın veya İsmet İnönü'nün vaaddan taşan söylevi mi?.. Ben karışmıyorum, söyleyin!

İnsanın içinden neler geçer. Ve benim içimden bunlar geçiyordu, Ankara modasının kralı Nailin atölyesinde.

Nailin atölyesi:

Rahat koltuklar. Koltukların üzerinde kılıç kılıç bacaklı, köpük köpük saçlı, derli toplu çilesiz hanımlar. Orada burada, yıkılmamış hayaller gibi beyaz, yıkılmamış hayaller gibi şeffaf, yıkılmamış hayaller gibi pürüzsüz gelin duvakları... Kısa fakat yüklü karyerinde 35 inci gelinliğini hazırlıyormuş Nail... Acep ne oldu şu baskente hediye edilen otuzbeş duvaklı?..

Ufacık tefecik, bir Kore «muzme»si gibi zarif, ekoseli bir genç hanım bizi kabul etmişti. Moda kralının prömyeriymiş. Bir gazeteci arkadaşın da hanımı. Derken, kapkara gözlü, disiplinli bukleli, simsiyah saçlı gencecik bir adam belirdi, sempatik, gülümser, sesi sıcak, jestleri rahat. Oymuş moda kralı! Öyle olur kıral zaten, rahat olur, sevimli olur, oturduğu tepelerde kazığa oturmuş gibi olmaz ki kıral, gerçek kıral! Hey diğer sahalardaki kırallar işittiniz mi?..

Hayatını anlatıyor. Ben rica ediyorum anlatmasını. Koltukların üzerindeki muntazam bacaklı, kabarık saçlı, derli toplu, çilesiz hanımlar «pür kulak» kesiliyorlar!

Kırşehirliymiş Nail. Babasının çiftliği varmış orada. Tarsus lisesinde okutmak istemişler onu, sonra gayret göstermiyor diye, cezalandırmak istemişler, ve vermişler «dikişe.» Nail, cezasını o kadar sevmiş ki, bugüne kadar devam ettirmiş. Af maf diye öyle dünyayı velveleye vermemiş!

57 denberi:

57 denberi atölyesi var. O zaman daha moda kıralı değilmiş. Öyle 5000, evet 5000, enflâsyon bütçesi adedince güllü, gelin elbiseleri çıkmazmış bugün gibi, atölyesinden. İlk müşterilerinin arasında, eski İstanbul valisi, eski bakan, eski hoca, Mümtaz Tarhan'ın hanımı varmış. Sahi ne oldu şimdi Mümtaz Tarhan?

Gene ilk müşterilerinden biri de Özden Toker'miş. O zamanın iktidarının hanımları biliyorum, muhalefetlenirlerdi, Nail Özden Toker'e dikiyor diye... Nail bunu anlatmadı bana, fazla gönül adamıdır, sonra kıral! Kırallar böyle komikliklerden bahsetmezler. Üzülme bre Nail, ohooo, ondan on sene mi, onbeş sene evvel mi ne, Nilüfer Gürsoy'u hastahaneye yatırdı diye, ünlü bir doktora gücenmişti zamanın iktidar hanımları. O doktor da bir kıraldı. O da sesini çıkarmamıştı amma dünyanın en sultani füütursuzluğuyla bildiğini okumuştu. Anlamıyorum ki bu politikacıların, hele eşlerinin kafalarına neler tıkanıyor ki, iktidar koltuğuna kaidelerini yerleştirir yerleştirmez? Herhalde bir «tıkanıklık» oluyor, nedense «Havvalığa» uymuyor!

Bugün gene bütün parlâmentocuların eşleri, Nail'in elindeki makasa bağlı. Ah o makas benim elime geçseee!.. Salonunda Bayan Sezai Okan'la, bayan Yurdakuleri gördüm. Onlar beni görmediler. Bir de Ankara Belediye Reisi, Sezai Erkutun hanımını...

Nail'e çaktırmadan randevu defterini karıştırdım. Sekiz paşa hanımının adı vardı içinde. Allah kolaylık versin!

Sorum:

Bilek gücüyle, istidatlarıyla, kırallığa ulaşmışlar hep ayni özellikte insanlar: Sorum hissi var onlarda. Karşılarındakinden bir şey alırken, ona bir şey verme kaygusu var onlarda. İş namusu var onlarda. Ben bunuuu, Zeki Müren'inde de gördüm. Ben bunu Nail'inde de gördüm!

Fonksiyonundan bahsediyor. Müşterilerinin çevrelerine göre, tarzlarına göre, imkânlarına göre çalıştığını söylüyor... Bunca şuuru... Kimde görmek isterdim dersiniz?..

Şikâyetçi olduğu noktalar da var. Geçenlerde bir radyo konuşması yapmış. Manifaturacıların «sorumundan» bahsetmiş. Küsmüşler ona manifaturacılar. Sorumdan bahsedene tabiî ki küsülür. N'apılır ya küsmekten başka?..

Hanımların snobizmine de tutuluyor. Kimi eski bir elbiseden bir Avrupa moda evi «grifi» söküyor ve Nail'in kreasyonlarının astarına diktirmek istiyormuş. Hoş gör Nail kardeşim... Bu kadarı olacak kaba gösterişin!

Sonra «Bana öyle bir manto yap ki, dört sene bıkmadan giyeyim» diye cıvıl cıvıl cıvıldıyormuş bazıları. Dört sene.. bir parlâmento devresi!.. Yahu parlâmento için bile onca tahammülümüz yok ta, «erken seçim erken seçim» diye bar bar bağırıyoruz... Amma ekonomik faktörler, ağır basıyor bazan. Ekonomik faktörleri de bir kıral gecinden gücünden anlar!.. O faktörler işte insanı bir sezonluk şeye bir ömür tahammül ettiriyor!

«Ben kopyacı değilim, ben kendi modellerimi kendim yaratmalıyım» diyor moda kıralı. İlâhi Nail, üniversite profesörlerinden örnek alsana! «Eserim» diyorlar, bir daha demiyorlar, oysa ki... Allah Allah, kopyacılığın nesi var ki?..

Koltukların üzerinde, biçimli bacaklı hanımlar, kabarık saçlarının kabarıklıklarını artık sabısızlanmağa başlıyan ellerle tanponlamağa başlamışlardı. Kıral'ın kabulü bunca uzun sürmemeliydi...

Çıktım. Kafamda, «sorum, fonksiyon, kreasyon» gibi kelimeler vardı. Bu kelimeleri uzun zamandanberi ne bir yazar, ne bir bilgin, ne bir politikacı, ne bir yakınım söylemişti bana... Bir moda kıralı söylüyordu ateşle inançla...

Şimcik anlıyorum, kıralların neden kıral olduklarını!

Acıma:

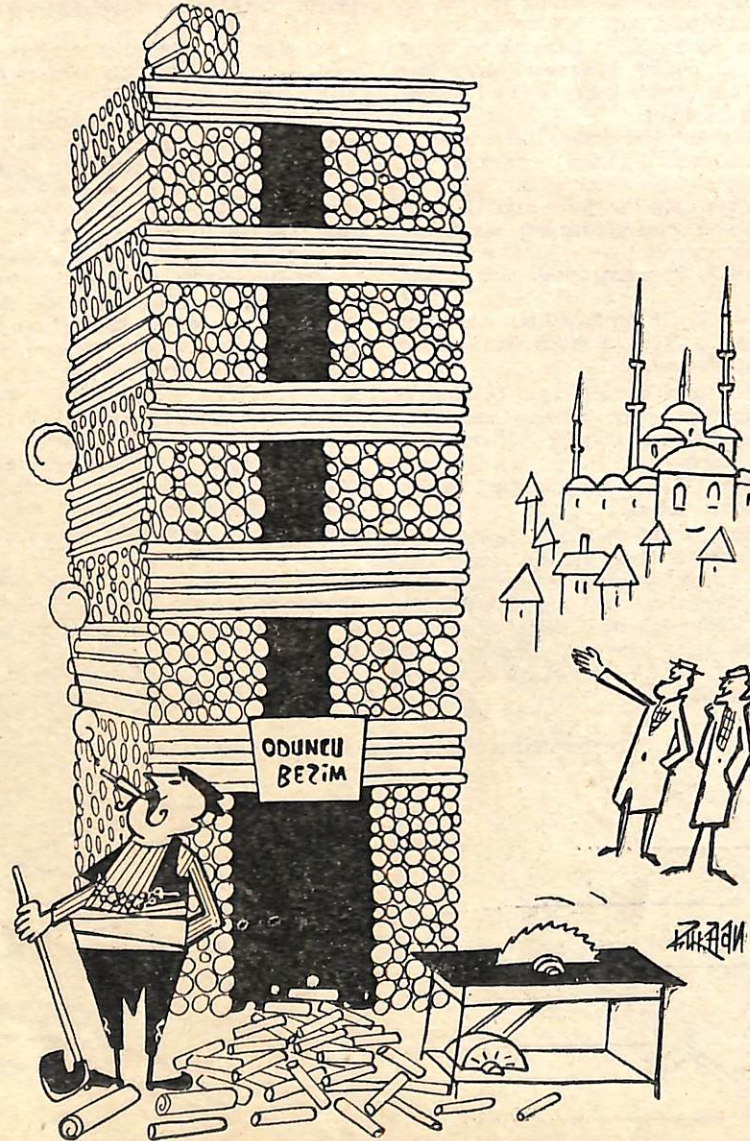
Kemal Satır abimiz, valla zannedildiğinden sempatiktir, kendini kendine bıraktığında. Geçen gün ağlamaklı olmuşmuş. Gerçekten ağlamaklı. Dokunsalar ağlıyacakmış amma kimse dokunmamış o sırada!

Efendim, bir eski muhalifi gelmiş, kendisinden bir yönetim kurulluğu üyeliği istemiş. Kemal Satır abimiz, oraya buraya telefonlar etmiş, günü gününe kıvıramamış işi... (Nasıl olsa kıvırırsın abicim!)

— «Zaaavallı adam, Avrupada tahsil eden oğluna rahat para gönderemiyecek.. Zaaavallı adam!..» diye dünyalar kadar duygulanmış!

Vah zavallı adam, vah duygulu Kemal Beyabi... Kimbilir Avrupada değil, çocuğunu hiç okutamıyana nasıl üzülürsün... görsen!.. Onun için zaten o hiç okutamıyanlar sana baş vurmuyorlar, seni üzmemek için!

Nimet ARZIK

— Ooo, Besim ağa apartımanı dikmiş bile!

— Çok şükür Hüseyinciğim, çoluk, çocuk huzura kavuştuk!..

«Aşırı cereyanlara karşı kanun hazırlanıyor..» — Gazeteler —

— Bizim ceryanlar için de bir şey var mı acaba?..

aşk dersleri

Şemsi Belli

EDEBİYAT

EDEBİYAT, ikiye ayrılır: Edebî - Yat! Birinci kısım «Edeb»le, ikinci kısım ise «Yatmak» mastarının emir sigasiyle ilgilidir.

Tabiî çeşit çeşit yatmak vardır. Fakat edebî yatmak, gayri edebî yatmaktan daha az sakıncalıdır!..

Aşkın edebiyatı, edebiyatın aşkından daha yaygın ve daha baygın olduğundan yatak odasına yayılanlarla ilk nazarda bayılanlar, dünya literatürünün temelini teşkil etmiştir.

Bir bakıma, edebiyat aşkın salatası... aşk ise edebiyatın rokası, kırmızı turpu, kıvırcığı, zeytinyağı, limonu... hattâ hattâ salata tabağıdır!.. Tabakları sık sık kalayladınız mı, salata yapmayı kolayladınız demektir. (Âfiyet olsun!..)

Edebiyatta Sanatlar:

Aşkkolojik bakımdan edebî sanatları inceliyecek olursak dünyanın en ince sanatlarının bu dalda toplandığını görürüz.

Teşbih:

Hac yolunda tesbih ne ise aşkta teşbih odur! Her ne kadar «Teşbihte hatâ olmaz» derlerse de sakın ha inanmayın! Teşbihteki hatâların en büyüğü, çoğunlukla aşk yaşantısında göze çarpar. Örneğin, kuvaförden yeni çıkmış tâze anneyi, kızına benzettiğiniz gün.. sevgilinizin mantosuna benziyen genç bir kadını sevgiliniz sandığınız dakika, hapı yuttunuz demektir!

Benzetme sanatı çağlara ve kişilere göre değişir. Eskiler, gül, bülbül, selvi, gonca vesair motifleri ne kadar ustalıkla işlemişlerse siz de bugünkü uzay çağında mâşûkanızın yanaklarını, dudaklarını, gözlerini, kaşlarını, göğüslerini, atomik devre uygun şeylere benzetmek zorundasınız. Bu benzetmeyi biçimine uygun bir nitelikle yapamadığınız gün, sizi öyle bir benzetirler ki, dünyaya geldiğinize altmış dokuz defa pişman olursunuz.

İstiare, mecaz, kapalı istiare, açık istiare sanatlarını da en az benzetme sanatı kadar ustaca kullanmanız lâzımdır. Aksi halde sizin kullanamadıklarınızı başkaları daha rahatlıkla kullanmakta bir sakınca görmiyeceklerdir.

Kinaye:

Aşk romanının ilk forması, hattâ en baştaki sayfalar, «Kinaye»li sözlerle beslenir. Çevrenizdeki kalabalığa, dalganızı çaktırmamak ve ancak dikizlediğiniz objeyi etkilemek için kinaye bahsini iyice bellemeniz, kinayenize kinaye ile karşılık aldıktan sonra objenizi ellemeniz şayanı tavsiyedir. (Bu bahsi iyi okuyunuz.. gelecek hafta yazılı yoklama yapacağım!)

Cinas:

Söylenişleri ve giyinişleri ayni, fakat kimlikleri ayrı olan flörtlerinizi aman ha birbirine karıştırmayınız!

Örneğin, yedi numaralı sevgilinizin adı: Aysel, tipi kumral, uzun boylu, elâ gözlü. Giyinişi, genellikle gece mâvisi, lâcivert renkleri arasında değişiyor. Sesi, biraz romantik, biraz duygulu, biraz çapkınca... İşte bu niteliklerin tümüne birden sahip olan bir başka Ayseli kendi Ayselinize benzettiğiniz gün, «Cinas» sanatından sıfır alırsınız.. Sıfır almakla da yetinmez, sınıfta kalırsınız sonunda... Oysa ki ben, tümünüzün sınıflarınızı geçmenizi, haşarılık ve başarılık derecenizin geçim indeksinden daha yüksek olmasını diliyorum.

Genel Bilgiler:

Her kadın edebî örneklerden birine benzer. Bir makale kadar kuru, mizahi bir hikâye kadar nükteli, yüz tefrikalık romanlar kadar bıktırıcı olanlar da vardır, şiir kadar büyülü olanlar da...

Şiir türüne giren kadınlar ayrıca birçok dallara ayrılır:

«Mısrâı berceste» olacak kadar nâdide özelliklere sahip bulunanlar.. Halk tarzı koşmaların samimiyetini ve havasını verecek kadar sâde ve cıvıl cıvıl kenar mahalle güzelleri.. Giyinişinden yatak odasındaki pancurlara kadar her hâliyle ve her şeyiyle Osmanlı devrinin tılsımlı havasını taşıyan kırkbeşlik hamfendiler!.. (Bu tip kadınlar bâzan Nedim'in mısrâlara kadar şûh, bâzan da Edebiyat-ı Cedide'nin şiir yapısı kadar Avrupaidir!)

Hececilerin klâsik şiir biçimine benziyen âhenkli ve çok renkli olanlar da vardır; vezni ve kafiyesi bozuk olduğu için yarı yolda kalanlar da... Bâzıları modern şiir kadar çok yönlü, bâzıları son kuşağın bel kuşağına asorti olsun diye anlamsızdır!

Mektup türü eskisi kadar önemli değildir artık. Sayfalar dolusu «Edebî-Yat!» salatası yapmaktan, zarflar dolusu yanmak ve tutuşmak mastarlarını kullanmaktansa kadife bir kutu içine yerleştirilmiş elmas bir göğüs iğnesini, ya da 1000.— TL. lık bir çeki postalamak daha etkili sonuçlar sağlamaktadır.

Hitâbet türü ise hâlâ eski değerini aynen muhafaza etmektedir. Tavlama ve avlama konusunda en büyük görev dile düşmektedir. Hitâbet sanatında usta olan kişiler bin dereden su getirip, ve allem edip, kallem edip karşısındaki dişiyi en zayıf noktalarından yakalamak imkânını bulurlar.

Metin Dışı Çalışmalar:

1 — Son sevgilinizin hangi edebî türe girdiğini, «Edebî-Yat!» bakımından ne durumda olduğunu dikkatle inceleyiniz!

2 — Oturum - Yatırım - Bitirim kelimeleri arasındaki kafiye bağlantısının anlamlarını açıklayınız.

3 — Redifli kafiyesi olan bir körpe şiirle kaside tarzındaki bir kırkbeşlik arasındaki ayrıntıları belirtiniz.

Şemsi BELLİ

Bubuki Şala

Adnan Veli

FAZİLET Hanı'nın birinci katında, en dipteki odanın yarı aralık kapısı önünde durdular. Aziz, kapının üstüne raptiye ile iliştirilmiş kartonu okumıya çalıştı:

— «Yaban-İş Yazıhanesi».. Yabancı memleketlere gidecek işçilere iş bulunur..

Sonra arkadaşını kolundan çekti:

— Tamam... Bulduk Hasan, dedi. Aradığımız yer, tastamam bura..

Öteki de başını salladı:

— Eyi öyleysem.. Varıp girelim içeri..

Önden Aziz girdi. Sağ taraftaki odada, telefonlu bir yazı masası vardı. Ayakta, ellerini pantalonunun ceplerine sokmuş bir adam, pencereden sokağa bakıyordu. Sol taraftaki odadan da bir yazı makinesinin tıkırtıları geliyordu.

Ayak sesini duyunca, pencereden bakan adam geriye döndü. Ellerini cebinden çıkarıp:

— Buyurun efendim, buyurun kardeşim, dedi.

Hasan'ın daha sıkılgan bir hali vardı. Aziz, kasketini çıkarıp eline aldı:

— Selâmünaleyküm beyim, dedi.

— Aleyküm selâm.. Buyurun.. Bir arzunuz mu var?..

— Var ya..

— Buyurun.. Emredin..

— Sizin burdan, hariçte çalışmıya adam yollayorlarmış, deyi duyduk.

— Evet.. Yolluyoruz..

— Bunun ne mâmelesi varısa, onu gonuşmaya geldik. Nasıl olcek bu iş?..

— Hele şöyle oturun bakalım.. Bey kardeşim, siz de şu iskemleye oturun. Burası yabancı yer değil.. Biz, sizlere hizmet etmekten ancak şeref duyarız. Oturun..

— Eksik olma hemşerim, sağol..

Fasan'la Aziz, birer iskemleye iğreti iliştiler. Yazıhanenin müdürü Necati Fırıldakoğlu, cebinden bir Yeniharman paketi çıkarıp misafirlerine uzattı:

— Hele yakın birer sigara da, keyifli keyifli konuşalım..

Hasan içmiyordu. Aziz bir tane aldı. Müdür hemen kibrite davrandı:

— Siz, hariç memlekete gidip de çalışmak istiyorsunuz, değil mi?..

— He ye..

— Tamam.. Bu iş bizim işimizdir zâten.. Şimdiye kadar biz. tam 7,400 işçi yolladık dışarı memleketlere.. Hepsi de memnun.. Hepsi de para sahibi oldu

— İşallah biz de giderik..

— Siz, ne tarafa gitmek istiyorsunuz kardeşim?..

— Afrika didikleri bi melmeket varımış. Orayı biliyon mu sen?..

— Afrika'yı mı?..

— He..

— Biliyorum helbet.. Afrika'da benim 1700 işçim çalışıyor. Siz, esas ne iş yapmak istiyorsunuz?.. Yaniya, ne işlerinde çalışmak istiyorsunuz?..

— Her bi iş olur. Leçberlik olsun, inşaat işi olsun, getir götür işi olsun, hepisini yaparık..

— Peki, anladım.. Yalnız, siz ne sebeple Afrika'yı istiyorsunuz?..

— Orada Tulumba diyerekten bi adam varımış.. Onun melmeketine gidelim didik..

— Tulumba mı?..

— Tulumba, ya...

— Yahu, bu sakın, Lumumba olmasın..

— Hah, tamam.. Şincik buldun doğrusunu..

— Demek siz Kongo'yu söylüyorsunuz?..

— Gongo, Gongo..

— O Lumumba denen adam öldü zaten.. Şimdi onun memleketinde başkaları var..

— Olsun.. Bize göre bi şey yok..

— İyi ama kardeşim, bu Kongo'yu sizin aklınıza kim koyduysa yanlış koymuş. Ora ahalisinin çoğu yamyam.. Yaniya insan eti yiyorlar. Geçende gazete yazıyordu. Bir tane Belçikalıyı öldürmüşler de, kimi böbreğini yemiş, kimi dilini yemiş, kimi beynini yemiş.

— Durup dururken de bir adamı yirler mi ki?.. Helbet bi mazarratlık yapmıştır ki, onlar da yimişler.

— Yooo, öyle değil. Beyaz adamı bulunca hiç kaçırmıyorlar..

Bu sefer, boynu bükük Hasan lâfa karıştı:

— Vallaha hemşerim, ben sana bi şey diyem mi?.. Oraya varıncak insanın beynini, bebreğini yirler deyorsun. Emme köyde galsak, köydeki Sülüman Ağa da bizim ciğerimizi yeyor.

— Orasını bilemem.. Ama madem istiyorsunuz, tabii bir kolaylık düşüneceğiz. Orası zaten çok sıcak memleket.. Kadını, erkeği sokaklarda çırılçıplak dolaşır.

Aziz tasdikledi:

— Öyleyimiş.. Gadınlar, heç örtü nedir bilmezler mi?..

— Örtü mörtü arama...

— Sırf cıbılah mı?..

— Çıplak ya..

Hasan, gıdıklanmış gibi gülmiye başladı:

— Tam sana minasip, Aziz!...

— Oğlum, seni beni var mı?.. Hepimizin istifadesine bu iş...

— Öyle de, senin düşkünlüğün ziyadedir o işte.. O sebebe gonuşuyom..

Müdür onun lâfını yarıda kesti..

— Oranın kadınları buranınkilere benzemez haaa!.. Bir haftada elden ayaktan kesiliverirsin..

— İşin o yanı, bana ait..

— Sen bilirsin kardeşim, benden söylemesi..

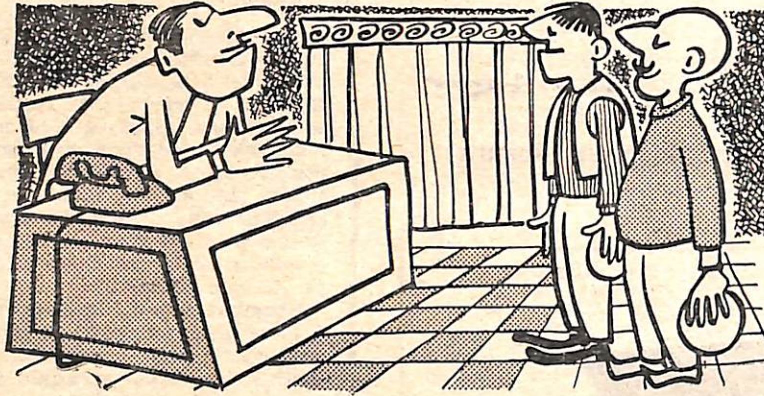
— Yalnız ki bi şey sorcem sana.. O melmeketin Edalet Partisi var mı ki?..

— Ne yapacaksın Adalet Partisini?..

— Hani meselâ diyerekten soruyom.. Cıbılah gadınların sebebiynen başımıza bi iş gelcek olsa, kime derdimizi ağnatırız?..

— O işi yapanlar Adalet'e mi anlatıyorlar?..

— Helbette.. Geçen, gazatada okumadın mı?.. Angara'da bizim meppuslardan bi teki, pulis mektebinin talebesine eliyinen okşama yaptıydı da, iş böyümedi miydi?.. Edalet sahip çıkmasa, adam temelli hapı yutmuşudu.. Köyde İmam Talip efendi, bi sefer, çocuğu olmıyan gocalı bi gadının garnına yazı yazıp da, çocuk doğutturacağı zaman candırma cürümeşfut yaptı da, İlçe Başganı gene gurtardı müslüman adamcağızı.. Yani ki bi rüşvet işi olsun, bi ticaret işi olsun, İlçe Başganına varıp da, bi sefer ayağını öptük müydü, işin yolunu bulur o.. Neden dirsen, particilik ilerlemiştir bizim Edalet'in içinde.. Herkeş birbirini gollar. O sebebe Gongo'da da Edalet Partisi var mı deyi sordumudu.

— Oraya gidince öğrenirsiniz.. Ben zaten sizi, Kongo'daki altın madenlerine işçi yazdıracağım. Orada çalışırsınız. Altın çıkarırsınız..

Aziz'in birdenbire bakışları değişti. Keyfinden ağzı kulaklarına vardı. Duyduklarına inanamaz bir hali vardı.

— Ne didin?.. Altın madeni mi didin?..

— Elbette altın madeni ya..

Kendi kendine mırıldandı:

— Hey Yârappim.. Sen ne Böyük Allahsın böyle...

Sonra Hasan'a döndü:

— Bak görüyon mu gısmetimizi?.. dedi. Sen, bunca zaman cedelleştin bi ilçe başganı olmıya.. Boşunaymış.. Şimdi tam madenin içerisine giriyon..

— Eh, o da o dimiye gelir.. Ha 65 seçiminden sonra ilçe başganı olmuşun, ha Gongo'daki altın madenine girmişin.. Farkıtmez.. Yalnız ki biri burda, biri dünyanın öbürucunda..

— Oğlum, ne dırdırlanıyon?.. Cenâbı Allah muradını viriyor ya senin.. İster hariçte olsun, ister melmekette olsun. Nasıl olsa, madenin içine giriyon..

— Eh, ona da şükür..

Yazıhane müdürü onun sözünü yarıda kesti:

— Siz, her işi bana bırakın bey kardeşim, dedi. Yazması, çizmesi, mektuplaşması, sizin muamelenizi yapması, pasaportlarınızı çıkarması, sonra da uğurlaması, hep bize ait.. Yalnız bu işe ne verebileceğinizi öğrenelim de, ona göre başlıyalım.

— Sen ne istiyon?..

— Tekmil masraflar bize ait olmak şartıyla, adam başına bin lira alıyoruz.

— Biraz ziyade istedin hemşerim..

— Ziyadesi var mı be kardeşim?.. Beni biri altın madenine yerleştirecek olsa, vallahi seve seve beşbin kâğıt veririm.

— Sen ikisini binbeş yüzünen yap..

— İki kişi 1800 lira olur son fiyat.. Yalnız beşyüzünü peşin alırım.

Aziz'le Hasan birbirlerinin yüzlerine baktılar. Sevinçli oldukları için fazla bir şey söyliyemiyorlardı. Hasan elini cebine attı. Bir miktar para çıkarıp saymadan Aziz'e verdi. Aziz de kendi cebinden kattıklarıyla beraber hepsini bir tomar yapıp müdüre uzattı:

— Şincik dört yüz virelim de, kusuru için bi golaylık düşünürük gayrı, dedi.

Müdür fazla naz etmedi. Açık kapıdan karşıki odaya seslendi:

— Ayten Hanım!.. Yazı makinesini al da buraya gel.. Afrika'ya mektup yazacağız.

Hizmetçi kılıklı, saçları ondüleli, 25 yaşlarında bir kadın kucağında makine, kırıta kırıta odadan içeri girdi. Makineyi masanın üstüne bıraktı.

— Tak kâğıdını kızım.. Üç kopye olacak..

Kadın, makineye kâğıdı taktı. Kendisi de bir iskemle çekip oturdu. Yeni müşterileri kolayca kafese koymuş olmanın verdiği sevinci, onlara katiyen belli etmiyen müdür, Afrika mektubunu, altın madeni adaylarının yanında yazdırmıya başladı:

«Alahiki Luluha!..

Maşahaba kitalamama çurahi hataluba Hasan ha Aziz, Turkomala paramuka bibila mitahukaba şala.. Mi şala, heka şala, huti şala, bubuki şala.. İlh......»

Adnan VELİ

7 gün

Pazartesi

Hürriyet gazetesi İsmet Paşanın yedi tane Bakanı değiştireceğini bildiriyor.

Herkes İsmet Paşa gibi parti, hükûmet, bakan düşüremez ya. Hiç değilse ona nazire olarak biz de bir kıta düşürelim şurada:

Her ilâca baş vurduk devam eder sancımız,
Bakar kıvranmamıza yerlimiz yabancımız,
Bu çekilir o gelir, o çekilir bu gelir,
Değişir de yolcular hiç değişmez hancımız!

SALI :

Tercüman gazetesi:

— Siyasî suç işlediği iddia edilen 13 milletvekilinin ifadesi alınacak, diye yazıyor.

Arada sırada siyasî suç işliyen milletvekillerini yakalamakta fayda vardır.

Hiç değilse millet, yakalanmıyanların siyasî sevap işlemekte olduğunu zanneder.

ÇARŞAMBA :

Bir bilim adamı insanın çamurdan yaratıldığına dair yeni deliller bulmuş.

Aman efendim, bunu isbat etmek için delil aramıya ne hacet vardı. Bilim adamı buraya kadar zahmet edip, azıcık bakıverseydi sağına soluna, zenginine, siyasîsine; insanın sadece çamurdan yaratılmış olmakla kalmayıp, yaratıldığı şekilde yaşamaya devam da etmekte olduğunu derhal anlayıverirdi.

PERŞEMBE :

Akşam gazetesi bir havadis veriyor:

«Sayarla, Çağlayan saçsaça kavga etti»

İşte ciddi gazetecilik diye buna denir. Olayı katiyen şişirip, mübalâğalandırmadan yazmışlar...

Yoksa saçsaça sözünün yanına, başbaşa'yı da eklerlerdi. Ve havadisin doğruluktan ayrıldığı derhal sırıtırdı!

Malûm ya bizler, meyhane şarkıcılarının kavgası şöyle dursun, çok daha önemli meselelerde dahi başımızı asla işe karıştırmayız!

CUMA :

Belçika'da 1000 doktor greve başlamış... Netice mi? Size, tatlı tarafından bir fıkra anlatayım önce:

İhtiyar Salamon hastalanmıştır. Oğluna:

— Aman Moiz, der, bana bir doktor...

Moiz babasını avutmak ister:

— Telâşlanma baba... Nezledir, yeçer...

Salamon dayatır:

— Yok oğlum, çayir... Ver elli lira, doktor da yaşasin!

Doktor gelir, nabzını sayar, göğsünü dinler, reçeteyi yazar, elliliği alır gider...

Salamon:

— Moiz, der, çabuk şu ilâci yaptir... Eczaci da yaşasin!

Bir saat sonra, delikanlı, elinde bir şişe şurup, iki kutu hapla gelmiştir.

İhtiyar baba memnun, ilâçları alır ve pencereyi açıp sokağa fırlatırken, oğlu atılır:

— Ne yapiyorsun baba...

Salamon, kurnaz bir filozof gülüşü ile:

— Bırak oğlum, der, bırak... Baban da yaşasin!

Gelelim Belçika'daki duruma:

Acaba doktorların grevinden sonra ölüm vakalarında yüzde kaç azalma olmuştur dersiniz?..

CUMARTESİ :

Onu bunu soymakla suçlandırılan bir sosyete kadınının yeni marifetleri çıkmış ortaya...

Sosyete kadınına bu yüzden kızanlara bir farkı hatırlatmak isteriz.

Sosyete kadınıyla sokak kadını arasındaki fark şudur:

Sosyete kadını önce mutlaka soyar, sonra ya soyunur ya soyunmaz!

Sokak kadını ise önce mutlaka soyunur sonra ya soyar, ya soyamaz!

PAZAR :

Akşam:

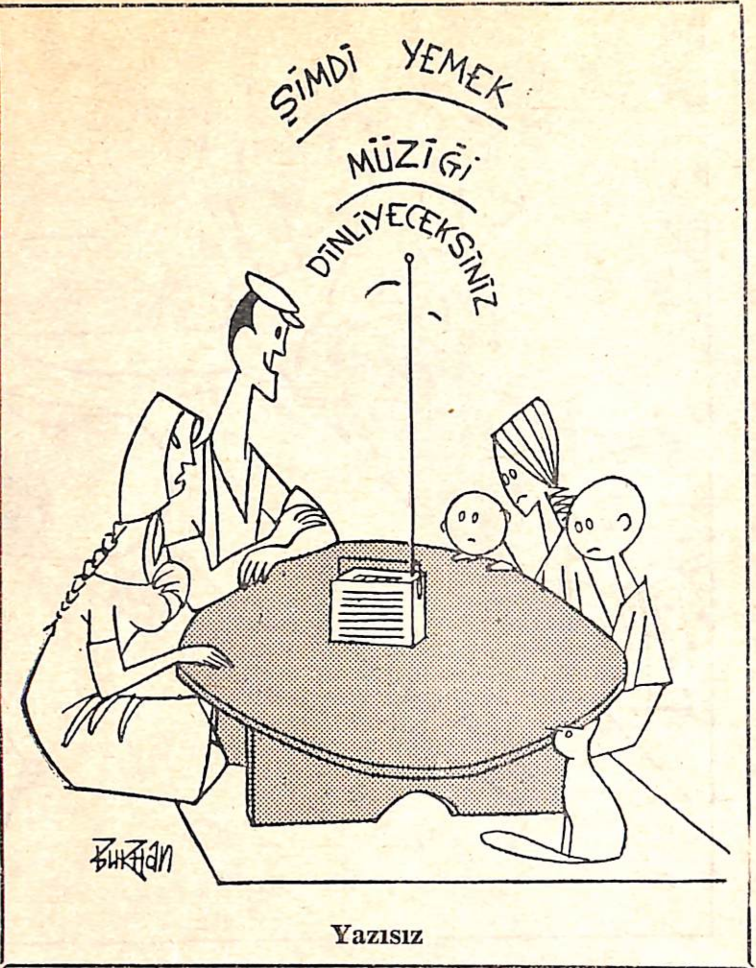
«İnönü güçlük içindeyiz» dedi.

Tercüman:

İnönü güçlükler içinde değiliz» dedi.

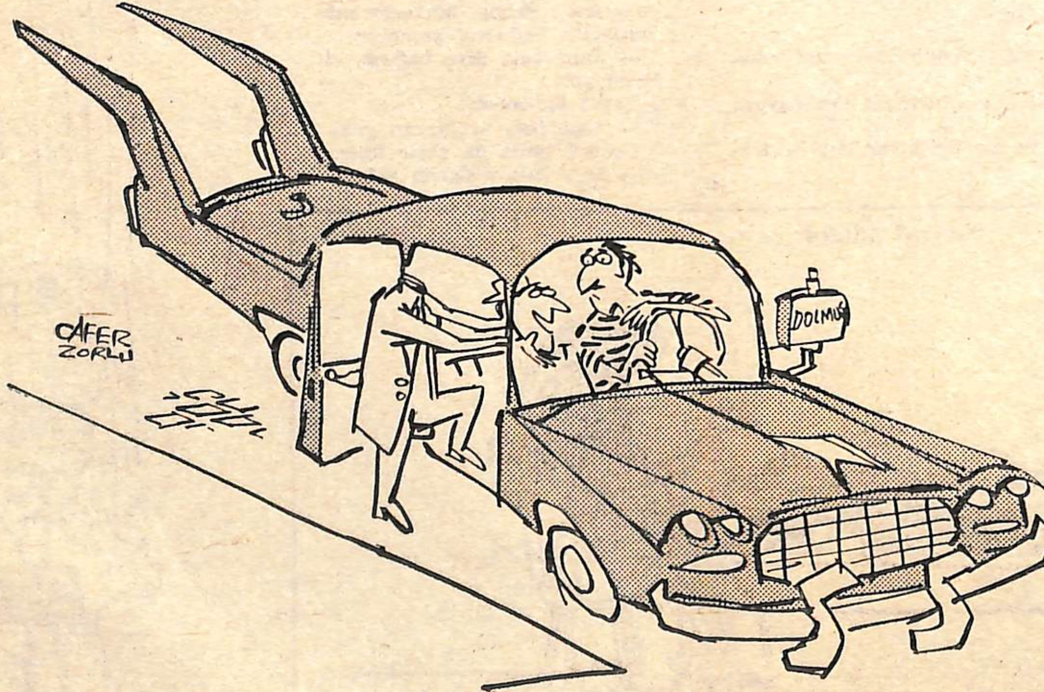
Hangisine inanmalı?

Aman efendim hâlâ bıkmadınız mı inanacak bir şey aramaktan bu memlekette... Ya güçlükler içindeyiz, ya güçlükler içinde değiliz. İnanıp da ne olacak yani bunlardan birine? İsmet Paşa söylemese siz nerede olduğunuzu yoksa bilemiyecek misiniz ha?

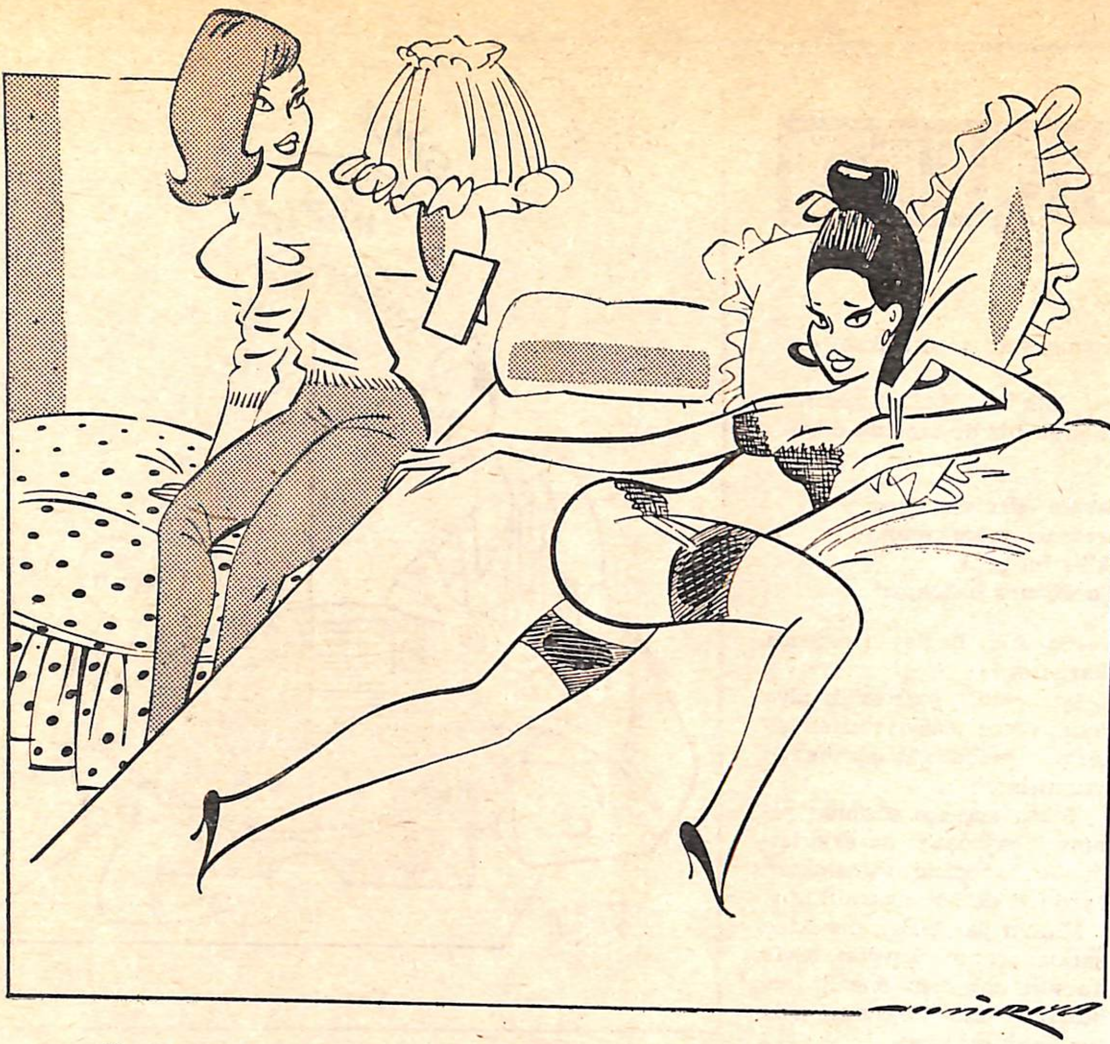

Yazısız

Fazla sürat yüzünden kazalar artıyor.. — Gazeteler —

— Kellem sana emanet şoför efendi!..

— Üzülme şekerim, üzülme... Giderse gitsin.. Yarın on tanesi gelir!
— Doğru.. Doğru ama bu gece ne yapacağım ben?..

Yirmi yaş

Mahkemede bir adam metresini öldürmekle itham ediliyordu.

— Metresinizi, dedi hâkim gözlüklerini düzeltirken, bir tepenin arkasına sürüklemiş, sonra da on bıçak darbesiyle öldürmüşsünüz!

— Onu seviyordum!

— Öldüğüne kanaat getirdikten sonra iple bağlamışsınız!

— Onu seviyordum hâkim bey!

— Sonra bir sepete koymuşsunuz!

— Onu seviyordum!

— Sepeti denize atmışsınız!

— Ne yapayım hâkim bey onu çok seviyordum!

Duruşmaya ara verildi, jüri üyeleri kararı tartışmak üzere odalarına çekildiler. Bir müddet sonra duruşma başladı.

Hâkim:

— Yirmi sene ağır hapse mahkûm edildiniz dedi, söyleyecek bir şeyiniz var mı?

— İnsan sevince zaten hep yirmi yaşındadır!...

Ne ilgisi var?

Sol koluna inme inmiş olan kocasını hastanede ziyaret eden karısı:

— Bak, der, rakı seni ne hale koydu, sol kolun hiç oynamıyor..

Adam, dudak büktü:

— Amma yaptın ha!.. Bunun rakı ile ne ilgisi var, ben kadehi sağ elimle tutardım!

Aradaki fark

Tanınmış sahne artistlerimizden biri bundan sekiz sene evvel güzel bir dansözle evlenmişti. Bir gün çoktanberi görmediği bir akrabası ile karşılaştı, lâf arasında sordu:

— Karın nasıl, hâlâ güzel mi?..

Tanınmış artist gülümsedi:

— Bildiğin gibi.. Yalnız eskiden aynanın karşısında bir saat dururdu, şimdi ise üç saat!...

Marifet

Küçük yaramaz bisiklete binmeyi çabucak öğrenir ve kendi kendine bazı cesaretli hareketler yapmağa girişir, bir seferinde annesinin önünden geçerken:

— Anne bak, diye bağırır, ellerim yok...

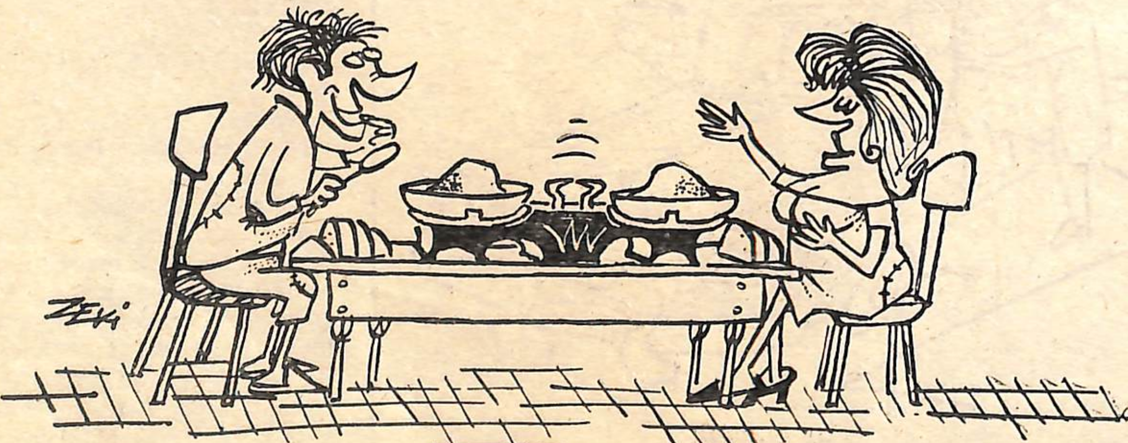
Başka bir sefer:

— Anne bak, ayaklarım yok...

Üçüncü turda da şöyle inler:

— Anne bak, dişlerim yok...

Sosyal adalet:

— Tamam, başlıyabilirsin şekerim!

Ölme

Kafamız şişti cazın tokmağından,
Suzinâk faslı için şimdi incesaz
Biraz uzak konalım siyaset menz
El idrâksiz değil ki davul, zu
«Ölme eşeğim ölme bekle bir

Yaşayış; hiç mo
Gençlik bir çile
Mânasız sorular
Eşten, dost
«Ölme eşeğim

Gök yüzünden bekleriz bir serinli
Bahtımız hasımlardan daha sert,
Nedir her taraftaki sonu gelmez
Kimisi reform bekler, kimi de
«Ölme eşeğim ölme biraz diren

Cümlenin maksu
Bu zamanda kim
«Oğlan yaylı, kız
Şart mıdır m
«Sen yine tah

Atalar işlerinde hatır gözetlemişle
Biri kâfi gelmemiş, karıyı dörtlem
Başarının sırrını şöyle özetlemişle
Tavuk göndermeli ki yerine b
«Ölme eşeğim ölme dişini sık

Sandıklara rey a
Seçmen bu düze
Hiç kimse bekler
Sonraki önce
«Ölme eşeğim

«KUTLU» yine değişti birden sesin
Politika yapmıya başladın enikonu
Bu bir yılan masalı, ne başı var, n
Ortaya peş peşine acemi palaz
«Sana yonca biçerim ölme eşe

— Vay utanmaz vay! Bu y

...e Bekle

...nden,
...n.
...len.
...az gelsin;
...yaz gelsin!»

...z bir uzun koşu demek.
...nek, yaşlılık turşu demek.
...m cevap «Hapşu!.» demek.
...hediye, çevreden piyaz gelsin,
...ime biraz bekle yaz gelsin!»

...erpinti.
...a pinti.
...nti?
...obaz gelsin,
...az gelsin!»

... bir, ama rivayet ayrı,
...nin kimseye yoktur hayrı.
...ylı dayanamam ben gayrı»
...hametten mutlaka maraz gelsin?
...nmül et bekle bekle yaz gelsin!»

...r.

...az gelsin,
...gelsin!»

...k fal mıydı, kumar mıydı?
...i bilse göz yumar mıydı?
...ydi, hiç kimse umar mıydı?
...den daha da kurnaz gelsin?
...me biraz sabret yaz gelsin!»

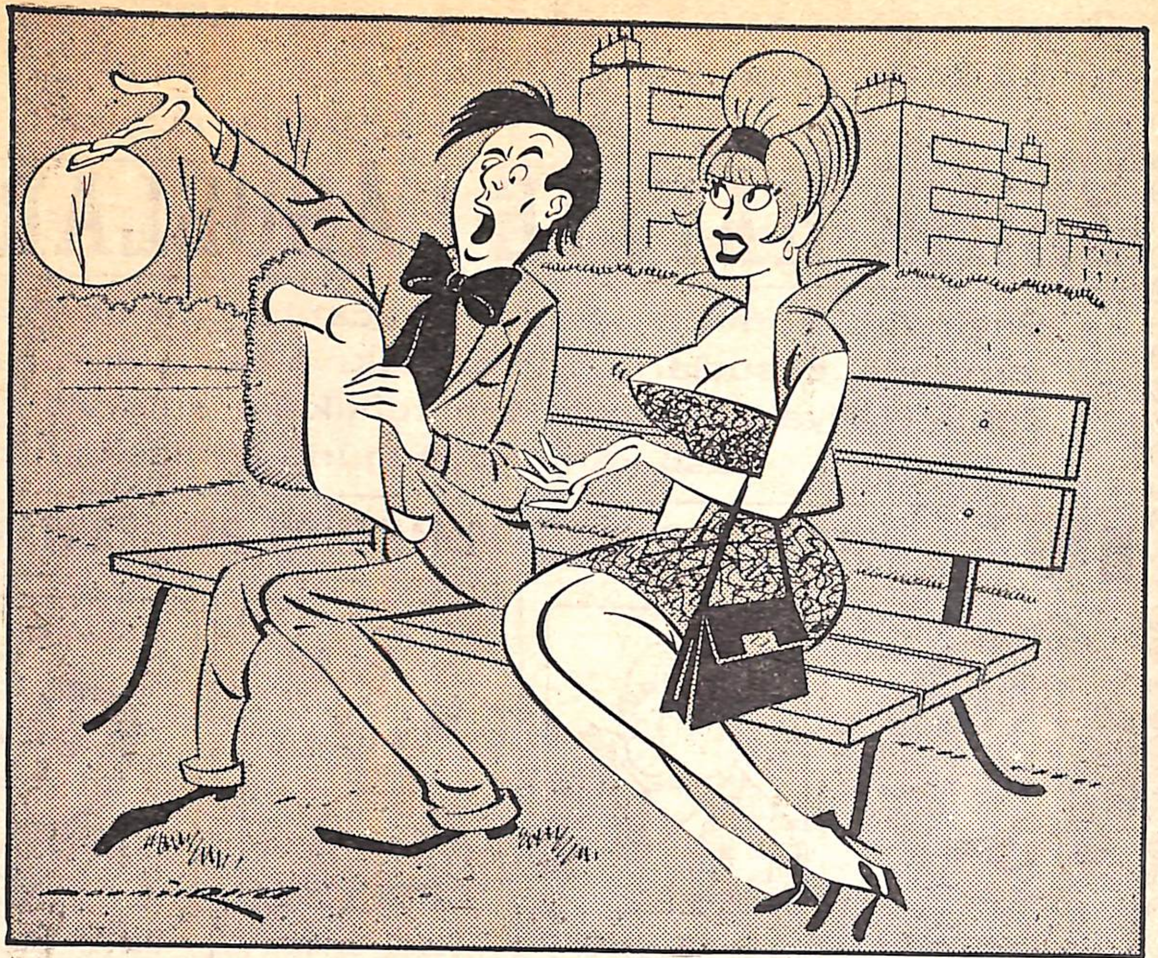
...tonu.

...onu.
...lsin;
...az gelsin!..»

Salâhattin KUTLU

...murda karıya sulanıyor!

Şair — Uzayda uçuyorum... Yıldızlar arasında!..
Kız — Peki ama sevgilim, sen ne zaman yere inip beni otomobilde uçuracaksın?

Hatır

Arabasiyle Ankara'dan İstanbul'a geliyordu, yolda yaşlı bir köylüye rastgeldi. Ona acıyarak yanına aldı. Bir hayli yol katettikten sonra köylüye sordu:

— Nereye gidecektin babalık?

— Ankara'ya...

Adam kızar gibi oldu:

— Peki yanıma niye bindin öyle ise?

Köylü saflıkla cevap verdi:

— Hatırınız kırılmasın diye evlât..

İnsaf

Kadın kocasına çıkışır:

— Her yerde benim yemek pişirmeyi bilmediğimi söylüyorsun. Nereden çıkardın bunu?.. Bütün gün hep hazır konserve yemekleri yemiyor muyuz?.. İnsaf!.

Geçmiş olsun

B. O. arkadaşını görünce:

— Geçmiş olsun yahu! dedi. Dün akşam sizin eve hırsız girmiş öyle mi?!..

— Evet!

— Ne zaman?

— Saat on birde!..

— E, ne oldu?

— Ben daha eve dönmemiştim. Herif kapıyı açmış, bizim bayan da beni zannedip adamcağıza bir çullanmış.

— Sonra?

— Sonrası, zavallı bir temiz dayak yedikten sonra hırsız olduğunu anlatmış ama iş işten geçmiş.

— Öyle ise bir kere daha geçmiş olsun dostum!

Tezgâhtarlık sanatı

Kadın, girdiği kundura mağazasında birçok iskarpinleri giyip çıkardığı halde, hiçbirisi ayağına uygun gelmemişti. Nihayet tezgâhtar dayanamadı: :

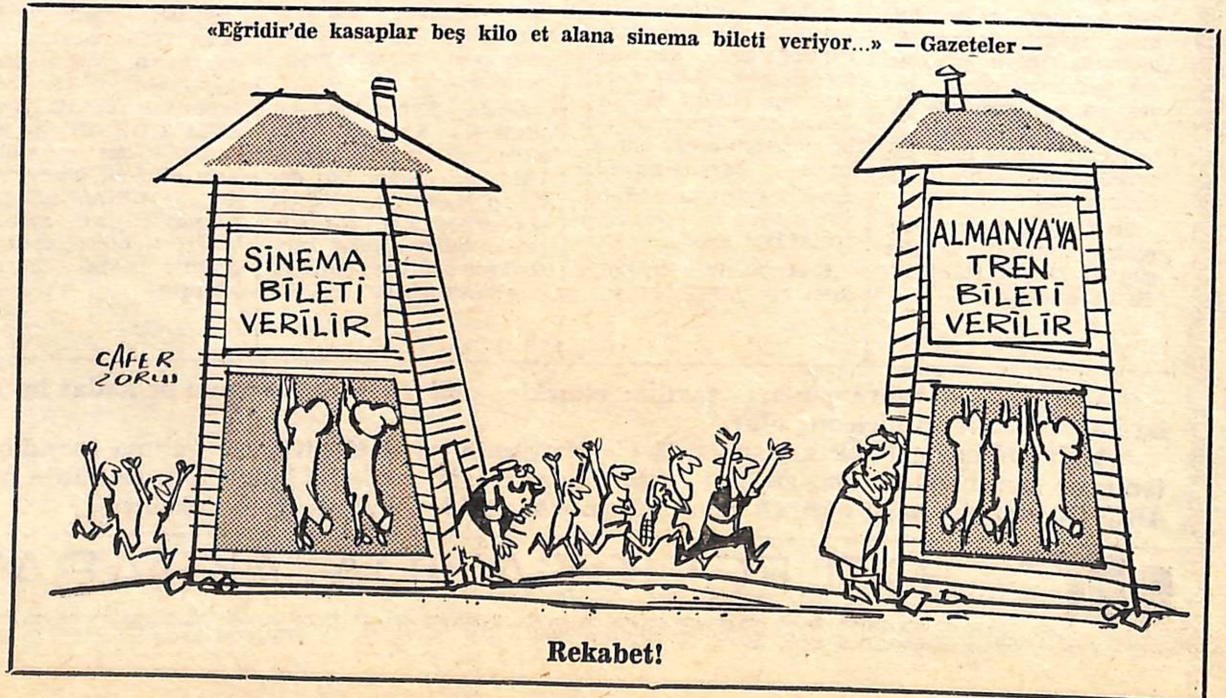
— Madam, dedi, istediğiniz gibi ayakkabı bulamazsınız, çünkü bir ayağınız ötekinden büyük..

Kadın bir şey satın almadan asık suratla dükkândan çıktı. Başka bir kundura mağazasına girdi. Orada da istediğini bulamamıştı. Buradaki tezgâhtar daha nazikti: :

— Madam, dedi, sizin bir ayağınız öbüründen daha küçük.

Kadın iki çift iskarpin satın alarak mağazadan ayrıldı.

«Eğridir'de kasaplar beş kilo et alana sinema bileti veriyor...» — Gazeteler —

Rekabet!

AKBABA gelecek sayısında heyecan, hareket, nükte dolu yeni bir RESİMLİ ROMANA başlıyor:

ZEHİR HAFİYE CASUSLARA KARŞI

Başından sonuna kadar heyecanla okuyacağınız bu resimli romanda, casusların en son teknik buluşlarla nasıl çalıştığını, Zehir Hafiye'nin tehlikeden tehlikeye atılarak bütün bunlara nasıl karşı koyduğunu göreceksiniz.

İŞTE YENİ RESİMLİ ROMANIMIZIN BAŞ KAHRAMANLARI

Zehir Hafiye:

Dünyadaki bütün detektiflerin en ordinaryüsü olan ZEHİR HAFİYE'yi, keskin bakışlarına, kartal gagası burnuna, sert çenesine aldanarak kaba bir insan zannetmeyiniz sakın... Ancak kanun dışı hareket edenlere karşı ZEHİR gibi davranan bu kahraman, aslında son derece duygulu, ince ruhlu, bazan şakacı, fakat tam mânasiyle kibar, hasılı gerçek bir centilmendir.

Müspet ilim namına yeryüzünde ne varsa etüd ettiği gibi, insan psikolojisi ilminin de (özellikle kadın psikolojisi kısmının) yüksek bilgi seviyesine erişmeyi ihmal etmemiştir.

Meslekî özelliğine gelince, yorulmak kelimesinin lügat mânasını bile bilmez. Robot gibidir: Durmadan, dinlenmeden çalışır, koşar, didinir. Sezgisi, her şeyi arayıp, bulması, radar'a benzer. Elektronik beyin gibi, en zor meseleleri çözer. Her yere en kısa zamanda yetişip işini becermesi, onun çağımızdaki füzelerin kaabiliyetine sahip olduğunu gösterir.

Uzun sözün kısası: Panzehiri olmayan zehirler gibi bir ZEHİR HAFİYE'dir bu aslan!

Şakir Papeloğlu:

Tarih-i kadîmin asırlanmış, nasırlanmış ve de kaşarlanmış PAPELOĞLU sülâlesinden gelen bu Şakir kulu, Papeloğlu fabrikalarının yegâne sahibi olup, memleketin gelmişini, geçmişini etkiliyecek bilûmum iş sahalarında da YATIRIM ve BATIRIM faaliyetleri göstermekte ve fevkalâde keskin göz ve parlak sözlere sahip bulunmaktadır. Barut kokusundan ve süngü dürtmesinden müteessir olmayan burnunu çeşitli askerî sırlara ve plânlara sık sık sokması yüzünden, peşindeki casusların sayısı son günlerde bir komando alayı teşkil edilip, Kongo'ya gönderilebilecek kadar çoğalmıştır. İçindeki daimî kuşku ve korku, adamcağızın yüzündeki en insanî hatları bile, demiryolu kavşaklarının makas hatlarına benzetmiştir.

Fakat, asırlanmış, nasırlanmış ve kaşarlanmış Papeloğulların kahraman torunu olan Şakir Papeloğlu'nun bütün bu tehlikelere göğüs gererek varlığını korkusuzca, duygusuzca ve kaygusuzca idame ettirebilmesinin en büyük sebebi de gerçek bir İDEALİST oluşudur.

Evet, Şakir Papeloğlu ideal bir PAPELİST'tir.

Sevda Eyimuz

Bu sarışın bombanın en göze çarpan ve gönle batan HUSUSİYETİ göğüslerinin dik oluşudur. İşte, Tanrının bütün erkek kullarını ilgilendiren bu HUSUSİYET sebebiyledir ki, papelist fabrikatör Şakir Papeloğlu'nun HUSUSÎ sekreteri olmak saadet ve felâketine ermiştir. Patronu mono-kini ile dolaşmasına taraftar olduğu halde, kendisi resmiyeti bozmayıp kazak giymeyi tercih etmektedir. Aklı, bazı doktorların ileri sürdüğü (Büyük göğüslü kadınların beyinleri küçük olur) tezini çürütecek kadar, saçından birkaç misli uzundur ve aynı zamanda (Saçı uzun olanın aklı kısa olur) tezini desteklemektedir.

Sevda Eyimuz, patronu Papeloğlu'nun bütün sırlarını bildiği gibi, şirketin en mühim ve en gizli işlerini de kendi KANALINDAN geçirmekte mahâret sahibidir. Bu yüzden de, bir sürü casus ve ajan gece gündüz peşindedirler.

Sevda Eyimuz'un bu tehlikeli ajanlara karşı kullandığı en müessir SİLÂH son derece dik duran göğüsleridir. Ve bu dik göğüslerden aşk ateşine tutulan ajanlar kara sevdaya uğrayıp mutlaka çarpılmaktadırlar.

Debreli Hasan:

(Boyundan büyük işlere kalkışma) sözü, bu bizim DEBRELİ HASAN için söylenmemiş olsa gerektir. Debreli'nin enayi görünüşüne aldanıp da, kendinizi koyuvermeyin sakın. Çünkü o sonunda mutlaka su koyuverir ve başınızı mutlaka bir derde sokar.

Ajanlık kazanında yıllarca kaynayarak, onun kadar iyi pişmiş, kavrulmuş, savrulmuş ve konserveleşmiş bir Allahın belâsı daha yoktur. Daha alâsı, Debreli Hasan'ın aptallık zannedeceğimiz hareketlerinde dehşetli kurnazlıkların konserve edilmiş bulunmasıdır. O aptallık süsü verilmiş bu kurnazlıklariyle atom âlimlerinin bile binbir kilit içindeki kafalarına girebilmekte, en büyük ve kazançlı neticelere zekâların tenezzül etmeyeceği yollardan daha çabuk varmaktadır.

Hülâsa, ajanlıkta SAPINA kadar ustadır. (Parayı veren plânı - pilâvı değil - alır!) prensibine dayanarak, DOĞU, BATI, KUZEY, GÜNEY vs. yönlerdeki bütün memleketlerin sivri akıllılariyle çeşitli MÜNASEBETLER kurmuş ve bu münasebetlerden ötürü açan çiçeklerin balını almasını bilmiştir.

Naciye Yakargeçer:

Sempatik, estetik, sosyetik, erotik, tipik bir güzelliğe sahip olan NACİYE YAKARGEÇER, Debreli Hasan'ın sağ kolu olup, aynı yolların yolcusudur.

Debreli Hasan'ın her yere sızan aptal kıyafetli kurnazlıklarının dama dediği yerlerde, ancak ve ancak NACİYE YAKARGEÇER'in METODLARI ile netice alınabilmektedir. Debreli'nin takımı yatırdığı zamanlarda, Naciye'nin ele geçmesi icabeden şeyleri kolayca KIVIRMASI meşhurdur. Muvaffak olmak için HER ŞEYİNİ vermekte hiçbir sakınca görmeyen Naciye, ağına düşürdüğü erkekleri yakıp geçmeden önce öyle CÖMERT ikramlarda bulunur ki, hepsini bu ikramlara (PES) demeye mecbur bırakır. Bu sırada verdiğinin karşılığını mutlaka ve fazlasiyle almış pozisyondadır.

Vereceğini verip, alacağını aldıktan sonra derhal saygıdeğer şef'i Debreli Hasan'a koşarak neticeyi onun ellerine teslim eden Naciye Yakargeçer, yanında hiçbir zaman ne çanta, ne de benzeri bir nesne taşımamıştır.

Elde ettiği bütün gizli vesika ve plânları perukasının içinde saklar.

AKBABA bu kahramanları takdim etmekle, yeni Resimli Romanın ne kadar hareketli geçeceğini okuyucularına şimdiden müjdelemiş olur.

AKBABA'nın gelecek sayısında, Zehir Hafiyenin nasıl elektrik cereyanına çarpıldığını, odasında baygın yatan genç kıza nasıl yardım ettiğini, yumruğunun nasıl hedefini bulduğunu ve bütün bunlara sebep olan SÜPER ARININ esrarını nasıl çözmek için uğraştığını zevkle okuyup öğreneceksiniz.

GELECEK SAYIDA AKBABA'DA

Ameliyat

ZOSÇENKO'dan

Ergin Ortaç

PİETKA Yaşçikov'un başına ne geldiyse, gözünde çıkan arpacıktan gelmişti... Önceleri geçer ümidiyle buna pek aldırmamış, fakat gittikçe azan arpacık balon gibi şişmiş, sağ gözünü sonunda hiç açamaz olmuştu.

Nihayet Pietka, yaşlıların tavsiyesi üzerine bir gün köyden kente inmeye karar verdi. Pietka'nın bu ikinci inişiydi kente... Seneler önce bir kere daha inmişti.

Kente varınca ilk işi gözüne çare aramak oldu tabiî... Önüne çıkana soruyor, derdini anlatmağa çalışıyordu. Nihayet sora sora, «Klinik» denen yere geldi.

Klinikte Pietka'yı genç bir kadın doktor karşıladı. Kent.. klinik.. kadın doktor... Bunların hepsine yabancıydı Pietka.

Gözünü muayene eden kadın doktor, Pietka'ya:

— «Mühim bir şey değil...» dedi. «Tedavisi biraz uzun sürer... Eğer çabuk kurtulmak istiyorsanız, ufak bir ameliyatla çaresine bakarız hemen.»

Bu vaziyette kimse yüzüne bakmaz olmuştu köyde. Bir an evvel bu dertten kurtulmak istiyordu Pietka.

Neticede iki taraf da anlaştı... Pietka ertesi günü gelip ameliyat olacaktı.

O geceyi Pietka, ucuz otellerden birinde geçirdi. Ertesi sabah erkenden kalkıp kliniğe gitmek için hazırlanmağa başladı. Bir yandan hazırlanıyor, diğer yandan da düşünüyordu kendi kendine: «Nereye gidiyordu?.. Kliniğe... Neden gidiyordu?.. Gözünde çıkan arpacık için... Gözünde çıkan arpacık için gidiyordu ama, dünkü konuşmada «ameliyat» lâfı geçmişti bir ara!.. Hatırladığına göre de ameliyatta soyunulurmuş!.. Öyleyse o da soyunacaktı!»

Hemen giymiş olduğu gömleği, iç çamaşırlarını çıkartıp bir köşeye fırlattı. Vücudunu güzelce saf ispirtoyla sildikten sonra, temiz çamaşırlarını giydi. Kırmızı çizgili yeni gömleğini aldı... Bavulda biraz buruşmuştu ama, mis gibi sabun kokuyordu ne de olsa.

Pietka'nın bütün bu hazırlığının sebebi, doktorun kadın oluşuydu. Üstelik genç, güzel bir kadın.

Otelden ayrılmadan önce, aynada kendine son bir çeki-düzen verdi, bıyıklarını burup uçlarını havaya kaldırdı. Köyde onu bu vaziyette gören olsa, ameliyata değil düğüne gidiyor zannederdi.

Kliniğin önüne gelince heyecanlanmıştı birden... Hele kadın doktoru görünce kalbi çatlıyacak gibi oldu.

Hemen ameliyat salonuna geçtiler... Kadın doktor:

— «İşte...» dedi, «Bu ameliyat masası... Bu neşter... Şu da gözünüzdeki arpacık. Beş dakikalık iş... Sadece ayakkabılarınızı çıkartıp uzanın şuraya.»

Ayakkabı lâfını duyan Pietka çarpılmıştı birden. Her şeyi düşünmüştü de çizmelerini çıkaracağı aklına gelmemişti. Ayağındaki çoraplar, köyden çıkarken giydiği çoraplardı... Uzun yol boyunca leş gibi olmuşlardı tabiî.

Pietka hiç duymamış gibi başladı soyunmağa. Maksadı iç çamaşırlarının temizliğini gösterip, çoraplarının pisliğini örtbas etmekti.

Doktor, soyunduğunu görünce:

— «Bırakın soyunmayı...» diye tersledi, «Ayakkabılarınızı çıkarın yalnız...»

Pietka, başı önünde bir yandan çizmelerini çıkarmağa uğraşırken, diğer yandan da utana utana şunları kekeliyordu:

— «Doktor hanım inanın bana... Çizmelerimi çıkaracağım hiç aklıma gelmedi... Ne bileyim ben.. göz için ayakkabının çıkacağını!.. Bilseydim yeni çoraplarımı da giyerdim... Ama emin olun çoraptan başka bütün çamaşırlarımı değiştirdim... İnanmazsanız soyunayım da görün...»

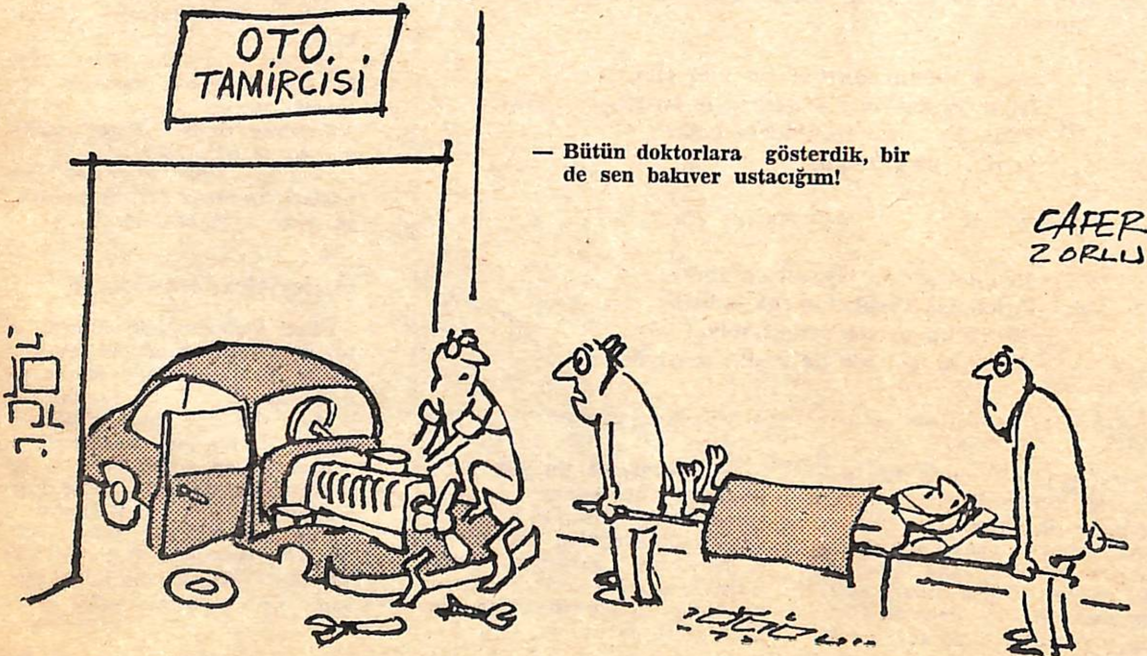
Kadın doktor gülmemek için dudaklarını ısırıyordu.

— «Yok yok, inanıyorum...» diye cevap verdi. «Soyunmanıza lüzum yok... Hadi hiç çekinmeden çıkarın ayakkabınızı... Biz doktorlar alışığızdır bu gibi şeylere!»

Zavallı Pietka çizmelerini çıkardı çaresiz... Çıkardı ama, yerin dibine de geçti utancından. Bütün ameliyat salonunu, Pietka'nın çoraplarından çıkan keskin bir koku kaplamıştı. «Bu gibi şeylere alışığızdır...» diyen kadın doktor kokudan bayılacaktı neredeyse... İnsana narkoz tesiri yapıyordu âdeta!

Kadın doktor, eli titreye titreye ameliyatı yapmıştı güçlükle. Pietka da arpacıktan kurtulmuş, gözü açılmıştı çok şükür. Açılmasına açılmıştı ama, utancından kadın doktorun yüzüne bakacak göz mü kalmıştı Pietka-da!..

Çeviren: Ergin ORTAÇ

— Bütün doktorlara gösterdik, bir de sen bakıver ustacığım!

Akbaba

Yılbaşı sayısında bir Yarışma Açıyor

Palavra

Milletlerin ünlü palavracıları vardır. Meşhedi Cafer, üstad Ercüment Ekrem'in kalemiyle Türk edebiyatına malolmuş, zarif, ince bir İranlı palavracıdır.

Fransızların Marsilyalı Marius'leri de mizah edebiyatının ünlü bir palavracısıdır. Bunların nükteleri, fıkraları, hikâyeleri dilden dile dolaşır. Sizlere burada bir palavra örneği sunalım:

Meşhedi Cafer hastadır. Arkadaşı Torik Necmi ziyaretine gelmiş. Soruyor:

— Ateşin var mıydı moruk?

Meşhedi, gözlerini kapayarak başını iki yana sallıyor:

— Ne diyersen gardaşım... İyle âteşim vardı, iyle âteşim vardı kim, dohtor nabzımı maşa ilen tutmuştur!

Akbaba, gelecek hafta yılbaşı sayısından başlıyarak bir «Palavra» yarışması açıyor. Bu yarışmaya her okuyucu bir fıkra ile katılabilir. Şartlar:

1 — Fıkralar, daktilo ile kâğıdın bir yüzüne yazılmalıdır.

2 — Akbaba «Yarışma memurluğu» adresine gönderilebilir.

3 — Fıkraların altına imza ve adres yazılmalıdır.

Yayınlanacak her fıkra için, Akbaba Yayınevi kültür, sanat ve roman yayınlarından birer kitap hediye edilecektir.

İlk fıkralar, yılbaşı sayısında yayınlanmıya başlıyacağı için, okuyucularımızdan palavlarını şimdiden adresimize atmalarını rica ederiz.

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Tarihte Mizah

İşin kestirmesi

ABDÜLHAMİT zamanında Osmanlı donanması Haliç'e çekilmiş ve orada kaderiyle başbaşa, daha doğrusu çürütülmeğe terkedilmişti. Donanmadaki gemilerin subayları da aynı durumdaydılar. Onları da arıyan soran yoktu. Bir ara nasıl olmuşsa olmuş, sahibi arkası bulunan subaylardan bir kısmı birer ikişer derece terfi almışlardı. Ama bu arada unutulanlar da pek çoktu. Bu unutulan subaylardan biri de çarkçı yüzbaşısı Mahmut efendiydi. Mahmut efendi, Abdülâziz'in adamlarından birinin oğluydu. O zaman alaylı olarak bahriyeye girmiş; kalmıştı. Sırasına göre geminin bazan güverte zabiti oluyor, bazan da imamlığını yapıyordu. Kendisiyle birlikte işe başlıyanlardan hemen hepsi — arkaları olduğu için olmalı — miralay, liva, hattâ müşirliğe yükselmişler; bu yağma sofrasında en çok o aç kalmıştı. Hal böyleyken bu son terfilerde de yine kendisini arıyan soran çıkmamıştı. Artık iyice umutsuzluğa kapılan Mahmut Efendi; bir gün yolunu bulup Bahriye Nazırı'nın huzuruna çıktı:

— Efendimiz, beni emekliye sevkinizi istirham ediyorum. Dedi.

— Gerekli sürenizi tamamladınız mı?

— Hemen hemen efendimiz.

— Peki o halde; emeklilikten sonra ne yapacaksınız?

— Zaten bu hususta da sizden bir istirhamım var paşam; hazır Hamdi Bey müzeleri kuruyor. Beni bu müzenin kapıcılığına tâyin ettirir misiniz?

— Neden Mahmut Efendi? Siz de eski eserlere meraklı mısınız?

— Hayır efendimiz, bizzat ben de müzelik oldum da onun için.

— Ne gibi?

— Yirmi beş yıla yakındır yüzbaşıyım da ondan.

Bahriye Nazırı hem güldü, hem de ona acıdı:

— Gerçekten size haksızlık olmuş; dedi. Sizi, usulen, bir imtihan etsinler de binbaşılığa terfi ettirelim.

Hemen bir imtihan heyeti kuruldu. Mahmut efendiyi salona çağırdılar. Komisyon başkanı, onun gönlünü almayı da ihmal etmedi:

— Bu imtihan usulendir Mahmut efendi; yoksa sizin bilginizden ve değerinizden şüphe ettiğimizi zannetmeyin. Dedi ve sorulara geçildi:

— Farzediniz ki bir gemidesiniz efendim. Çarkçıbaşısınız. Açık denizdesiniz, hava fırtınalı. Kazan vidalarından en önemlisi çıkmış ya da gevşemiş. Bu durumda ne yaparsınız? Yalnız şu noktayı unutmayınız ki hava fırtınalıdır; gemiyi durdurmak ta imkânsızdır.

Soru aslında ilgililerince çok basit ve kolaydı ama, ne yapmalı ki Mahmut efendiye Aynştayn teorilerinden daha çetin gelmişti. Bir dakika düşündü. Beş dakika on dakika düşündü. «Biraz müsaade buyurun» diyerek yeniden düşünce denizlerine daldı. İmtihan kurulu sabırla bekliyordu. On beş dakika, yarım saat, bir saat.. Nafile. Mahmut efendi, utancından kan ter içinde kalmıştı. Nihayet bu pek çetin problemi çözmekten ümidini kesti, kurula dönerek:

—Vallahi efendim, ben binbaşı olmaktan vazgeçtim. Dedi. Yeter ki şu vida yerinde dursun da ümmeti Muhammet te sağlıkla sahile varsınlar.

— Bu pahalılıkta, karımın şu şapkasına tam kırk lira verdik...
— Desene bütçene tüy dikti!

Eski Şiirde Mizah

Bir dörtlük

Ünlü mizah şairlerimizden Hüseyin Rıfat Bey'in bir dörtlüğü:

Ben anırmam Mart'ta eşşekler gibi,
İstemem kazlar gibi etmek te fısss!.
Yılda bir kerre teehhül az gelir;
Acizâne, olsa hergün bir mayıs...

Hüseyin Rıfat Bey'in başka bir dörtlüğü:

Menfaattir hep siyasetten garaz,
Fırkalarsa süslü hap şeklindedir;
Gördüğün parlak programlar dahi
«Dahil ol, gel sen de kap!.» şeklindedir.

Edebiyatta Mizah

Eşref'ten anılar

İNSANLARDAN fâtiha falan istemiyorum, mezar taşımı çalmasınlar, benim için en büyük iyilik budur.

Diyen hiciv şairi Eşref'in, hicivleri kadar, nükteleri de ünlüdür.

Bir defasında yakın dostları şaire:

— Yahu, mütemadiyen hiciv yazıp şunu bunu iğneliyorsun, dünyada hiç mi iyi iş ve iyi insan yoktur? Ne olur bir kere de birisine methiye yazıver..

Diye yüklenmişlerdi. O sırada İran'da Şah Muzaferiddin meşrutiyeti ilân etmiş bulunuyordu. Eşref, biraz da arkadaşlarının isteklerini yerine getirmiş olmak için, bu olay dolayısıyle, şaha uzun ve oldukça güzel bir methiye yazıp yolladı. Bir taşla iki kuş vurmuş olacağını düşünüyor; arkadaşlarının gönlünü hoş ettiği kadar, şahtan yüklü bir bahşiş te geleceğini umuyordu. Ama gelgelelim, hiç te umduğuna kavuşamadı. Muzaferiddin Şah tam o sıralarda birden ölüvermişti. Bu haberi alan şair Eşref, hiddetle, kendisini methiye yazmıya zorlıyan arkadaşlarına koştu:

— Beğendiniz mi yaptığınızı? diye onlara çıkıştı. Ben «Methiye yazmam» dedikçe siz beni zorlayıp durdunuz. İşte yazdım, ama yazdım da iyi mi oldu? Bakın biçare şahı bana öldürttünüz...

Eşref, İzmir Valisi Kâmil Paşa'yı da sevmez, her fırsatta onu hicvederdi. Kâmil Paşa'nın valiliği sırasında kendisi Kırkağaç kaymakamı bulunuyordu. Bir defasında vali paşanın, başka bir kazaya teftişe gitmek üzere, Kırkağaç'tan geçeceğini haber alınca; karşılayıp uğurlamak için, kasabanın istasyonuna çıktı. Trenin istasyonda durduğu sürece vali - kaymakam sohbet ederlerken, Eşref, lâf olsun diye:

— Paşa hazretleri, çiğneyip geçiyorsunuz; bizim kazaya uğramıyorsunuz...

Yollu sitemde bulundu. Kâmil Paşa:

— Evet öyle oldu Eşref bey; İnşallah dönerken kazanıza uğramak isterim.

Cevabını verdi. Eşref, memnun olmuştu.

— Âmin, âmin efendim; diye bağladı. İnşallah dönerken kazaya uğramanızı bekleriz.

⁂

Özdeyişlerde mizah :

Güzel kadınlar için dünya; otuz yaşına kadar cennet, ellisine kadar A'raf, ellisinde sonra da cehennemdir. — Ruşborn —

Mum söndüğü vakit bütün kadınlar bir olurlar. — Plütark —

Kadının en aptalı erkeğin en akıllısından on kat daha kurnazdır. — Ruşper —

Tabiat kadınlara pek keskin bir kılıç vermiştir ki bunun adı (Dil)dir. Erkeklerin kılıcı paslanır ama onlarınki asla. — Lavaçe —

Peri kızı ile Çoban Hikâyesi

Orhan Seyfi Orhon

«Ben ki, pek çok ağladım,
«Gezdim hicrana giden
«Yolları adım adım.

«Beni artık yeniden
«Hicrana atma, güzel,
«Yeter ağlatma, güzel!

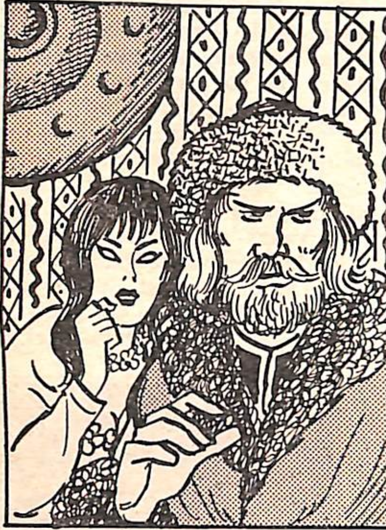

«O her derde tahammül
«Gösteren deli gönül;
«Kâh eder dünyaya naz!
«Her dakika bulunmaz
«Bir halde, bir kararda.
«Sevdiği zamanlarda,
«Gül yaprağından ince
«Bir sitem işidince
«Yaralanır derinden,
«İncinir her yerinden.

«Bir gündü.. yandı içim;
«Dağıldı hep sevincim...
«Elveda artık!...» Dedim.
«Tahammül edemedim.
«Bir söze, bir siteme.
«Düşün ki: Terketmeme,
«Yine aşkımdı sebep!
«Serseri, dünyayı hep

«Dolaştım adım adım;
«Bir teselli aradım.
«Bulamadım kimsede,
«Bir günah ettimse de,
«Şimdi işit ahımı,
«Bağışla günahımı
«Düştüğüm aşka güzel!
«Sebep yok başka, güzel!

«Deniz geçtim, dağ aştım;
«Hayli sene dolaştım,
«Bahtım kara, saçım ak,
«Ne şekle girmişim bak!
«Başımın tacı güzel,
«Halime acı güzel!

Oğuz Han: Artık yeter;
Bu gamlı sözlerle, der,
Beni ağlatacaksın.

Şüphe etme ki çoban,
Sevdiğinin her zaman
Affına müstahaksın!

Var mı kızım, sen de bak,
Bir başka eş olacak
Senin gibi güzele!

Elverir bu ayrılık!
Gelin birleşin artık!
Haydi verin elele
Geçsin neşe, eğlence
İçinde hep gününüz!
Tamam kırk gün, kırk gece
Yapılsın düğününüz.

İşte hemen o günü,
Başlayan bu düğünü
«Felek» dedikleri pir
Görünce, girmiş denir
Yeniden bir yaşına!

Bu düğün öyle uzun
Sevinçli bir düğün ki;
Bu, o şerefli gün ki:
Darısı yurdumuzun
Güzelleri başına!

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 49 —

— Nerde kaldınız dostum, merak ettik, dedi, bu gece hep beraber pavyona gideceğiz. Sizi bekliyorduk. Yeni bir striptiz yıldızı gelmiş, şahâne bir kadınmış!..

Pirâye:

— Aman baba, Betüş'ü kıskandıracaksın... dedi.

Kızının bu sözü Erkek Kâzım Bey'in hoşuna gitti, keyifli keyifli güldü.

Hep birlikte paviyona gittik. İçkilerimizi içtik. Bir ara Erkek Kâzım Bey yanımızdan gitti, bir daha da görünmedi. Striptiz yapan artisti seyrettik, hakikaten şahâne... Betüş pek beğenmedi. Bu striptizin bize öyle ince tekniğini anlattı ki, şaşırıp kaldım.

— Aman Betüş, dedim, sanki striptiz yapmışsın gibi konuşuyorsun... dedim.

Gülümsiyerek:

— Kimbilir, belki de yapmışımdır... dedi.

Pirâye, Betüş'ün yanaklarından öpüp:

— Betüşümün yapmadığı yoktur... dedi.

Dünya yüzünde bunlar gibi anlaşmış, sevişen bir tane daha üveği ana - kız yoktur.

Sabaha karşı kalkacağımıza yakın Erkek Kâzım Bey çıkageldi.

— Nerdeydiniz Kâzım Bey...

Çapkın çapkın gülümsiyerek:

— Gözlerim miyoptur da, dedi, yakından göreyim diye başka yerden seyrettim.

Eve geldik. Ben öğleye kadar uyumuşum.

Biz artık hemen her gece o paviyona gidiyoruz. Erkek Kâzım Bey istiyor da ondan, gidelim diye ısrar ediyor. Striptiz numarasının başlıyacağına yakın yanımızdan kayboluyor. Striptiz bitince çıkıp geliyor.

Bir gece yine paviyondayız. Sabaha yakın bir saatte, önce paviyonun lâmbaları söndü, pistin projektörleri yandı. Striptiz yıldızı, çıktı ortaya. Müzikle birlikte, dans ederek soyunmaya başladı.

Biz her gece geldiğimizden, striptizcinin her hareketini ezberlemiştik, önceden biliyorduk. Erkek Kâzım Bey'in hatırı için geliyorduk zaten...

Artist soyundu, soyundu, soyundu... Tam en son apışarasındaki boncuklu üçgeni de çıkarıp attı ki, bir şangırtı koptu, şangır şungur... Ben zelzele oldu sanıp fırladım. Bereket, hemen lâmbaları yaktılar da olanı biteni gördük...

Bir de ne bakalım: Paviyonun bar kısmında ne kadar içki şişesi, içki takımı, bardak, kadeh madeh varsa, hepsi yerde... Şişelerle birlikte, şişelerin durduğu raf da devrilmiş... Bütün şişeler kırılmış. Şampanyalar, köpüklü şaraplar, biralar köpüre köpüre akıyor. Rakılar, şaraplar, votkalar, likörler, viskiler birbirine karışmış, hepsi karışıp bir kokteyl olmuş. Ortalığı mis gibi alkol, meyva suyu kokusu sardı. Rafın altından bir kafayla, şişe kırıkları arasından da bir el uzanmış... Cavlak bir kafa ve cavlak kafanın iki yanından hançer gibi iki bıyık... Bıyıklarından hemen tanıdım: Bizim Erkek Kâzım Bey... Kan revan içinde zavallı... Kırılan şişelerden akan karışık içkiler içinde boğulacak adamcağız. Zorla rafın altından çıkardık. Durmadan inliyor ve yarı baygın sayıklıyor gibi:

— Karımdan intikam alacaktım... Karımdan intikam alacaktım!.. deyip duruyor. Paviyonun sahibi koşup geldi. Barmen'e: «Nedir bu rezillik?..» diye bağırdı. Barmen de o zaman «vallahi benim kabahatim yok» dedi. «Bu adam geldi, sana istediğin kadar para vereyim, dedi,bana müsaade et de, şu şişelerin durduğu rafların arasından striptiz yapan artisti seyredeyim, dedi. Neye gidip de rahat rahat masada oturarak seyretmiyorsun? dedim. «Ben röntgenciyim. Masada oturup rahat rahat seyredemem. İlle delikten seyretmeliyim» dedi. «Olmaz, patron darılır» dedim. Çok yalvardı. «Ben bu işi keyfimden yapmıyorum. Karımdan intikam almak için yapıyorum» dedi.

Sonra efendim... Barmene yalvarmış, yakarmış. Senin karın yok mu, demiş, gün ola harman ola, insan insana lâzım olur, demiş. Bir gün ben de sana yardım ederim, demiş. Müsaade et de şu karımdan intikam alayım, bu gece de başka kadını gözetliyelim de anlasın, aklı başına gelsin, demiş. Barmen de adama acımış. Peki, demiş.

Demiş ama, karanlıkta şişelerden birini devirir diye:

— Bölmenin arkasından dikizle demiş.

Bu sefer Erkek Kâzım Bey:

— Öyleyse, müsaade et de, demiş, şu kontraplâğa bir anahtar deliği açayım da delikten seyredeyim, zevkini çıkarayım... demiş.

Çakıyla delik açmış. Hani o stil sandalyeler var ya, üstünde devrilmeden durmak için canbaz olmak lâzım, işte o sandalyelerden birinin üstüne tünemiş, striptiz başlayınca gözünü deliğe uydurmuş. Tam striptizci artist, o boncuklu üçgeni bacaklarının arasından çıkarırken, zangır zangır titriyen Erkek Kâzım Bey'in de başı dönüp, gözleri kararıp dengesi bozulmuş, yallah deliğin üstüne, haydi hep birden şangur şungur aşağı...

Barmen, paviyonun sahibine:

— Vallahi benim kabahatim yok!.. diye yalvarıyordu.

Arabaya binip eve geldik. Betüş çok kızmıştı. Kocasına:

— Artık bu iş burada biter, dedi, bütün âleme rezil oldum, dillere düştüm. Yarından tezi yok, Amerika'ya gidiyorum... Artık ben bu memlekette duramam...

Başı gözü sargılar içinde, ama kanlar sargı bezlerinin dışına vurmuş, Erkek Kâzım Bey, inliyerek Betüş'e yalvarıyordu:

— Karıcığım, bir daha sana ihanet edersem, istediğini yap!..

Betüş'ün kararı kesindi:

— Hiç boşuna yalvarma, bundan sonra sen beni rüyanda bile göremezsin!..

Bu sefer Pirâye ağlamaya başladı:

— Betüş, beni bırakıyor musun?

Betüş:

— Şimdiye kadar, senin için tahammül ettim, dedi, ama artık dayanamıyacağım...

Pirâye'nin yalvarıp ağlamasına dayanamayan Betüş de ağlamaya başladı. Manzara hem komik, hem acıklıydı; benim bile gözlerim yaşardı.

Betüş:

— Peki Pirâye, senin hatırın için biraz daha sabredeceğim... dedikten sonra:

— Reşiiit!.. diye seslendi.

Gelen valeye:

— Beyfendiyi yuvasına götür! dedi.

Reşit, inliyen Erkek Kâzım Bey'i koltuklarının altından tutup sürükliyerek çıkardı. Pirâye:

— Benim biricik Betüş'üm!.. diyerek öptü Betüş'ü, gitti.

Ben sinir içindeydim. Ne yapacağım bilemiyordum. Çünkü, Erkek Kâzım Bey'in paviyonda başına gelenlerden sonra, artık bu evin esrarı çözülmüştü. Demek her gece Erkek Kâzım Bey, bir delikten Betüş'le beni dikizliyordu. Onun için demek geceleri lâmbayı söndürmüyordu. Olur rezalet değil...

Betüş:

— Ne ayakta duruyorsun? dedi.

— Artık gidiyorum Betüş... dedim.

— İşte gördün olanları, dedi, beni bu vaziyette bırakıp da mı gideceksin...

— Senden bunu hiç ummazdım... dedim.

— Hatırlar mısın, dedi, hani sana bir düğünde bir gece «Benim de ne namussuz olduğumu

İŞLERİNİZDE EMNİYET SÜR'AT.

ÇEŞİTLİ PARA İKRAMİYELERİ.

ÖMÜR BOYUNCA AYLIK GELİR.

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI VERİR

(Basın: 22153—A—13390—239)

bir gün öğrenirsin!» demiştim, işte öğrendin... Seni boşuna mı eve, yatağıma alıyordum...

— Sana hiç yakıştıramadım...

— Buna gelene kadar ben daha neler neler yapmışımdır; bu bir şey mi?

Kan beynime sıçradı:

— Yazıklar olsun... dedim.

— Şimdi bana ahlâklı adam numarası yapma! dedi, o kadar ahlâklı adamdın da ne diye bu eve girdin? Evli olduğumu bile bile hem de... Kaç zamandır kimin parasıyla geçiniyorsun? Kocamın değil mi? Buna karşılık elbet senin de bir vazifen olacak... Sanki Pirâye'yle beni, Tarlabaşı'ndaki o pis odana niçin çağırdığını bilmiyor muyum? Sen baksana bana, acemi çaylak!.. Ben senin gibi çok ahlâklı (ağır bir küfür savurdu) gördüm. Hadi, gir yatak odasına da soyun!..

Hayret!.. Sanki ipnotizma edilmiştim. Girdim odaya, soyunup yattım. Betüş, ilk o gece lâmbayı söndürdü. Gün ışımıştı, yattık. Betüş, içini çeke çeke ağlıyordu. Ben uyuya kalmışım.

Öğleden sonra uyandım. Sanki hiçbir şey olmamış gibiydi. Betüş, beni evden dışarı çıkmaya bırakmadı. Hepimiz evde kaldık.

Gece yine içtik. Yine erkek Kâzım Bey:

— Namus! Namus! diye sayıklamaya başladı.

Yine Betüş:

— Reşiiit! diye seslendi.

Gelen valeye:

— Beyfendiyi yuvasına götür! dedi.

Reşit, Kâzım Bey'i çıkardı. Biz yatak odasına girdik. Betüş lâmbayı söndürmedi. Yattık. Betüş, elini ipe atıp çıngırağı çalmaya başladı, çaldı, çaldı...

(Devamı var)

MİLLETLER GÜLÜYOR

Ne yapayım?

İskoçyalı karısına otomobil kullanmasını öğretiyordu. Her şey yokuşun üst başına gelene kadar çok iyi gitmişti. Araba dik yola sapar sapmaz frenleri patladı. Kadın telâşla haykırdı.

John arabayı durduramıyorum! Ne yapayım?

— Sükûnetini muhafaza et! Pahalıya malolmıyacak bir şeyin içine girmeğe bak!...

* * *

Yüzme

Gölde boğulmak üzere olan adam:

— İmdat, imdat! diye bağırıyordu.

Kıyıdan, onu, hiçbir şey yapmadan seyreden adama bir kere daha bağırdı:

— İmdat, imdat! yüzme bilmiyorum!

— Ben de, dedi öteki adam, ama senin gibi gürültü yapmıyorum!...

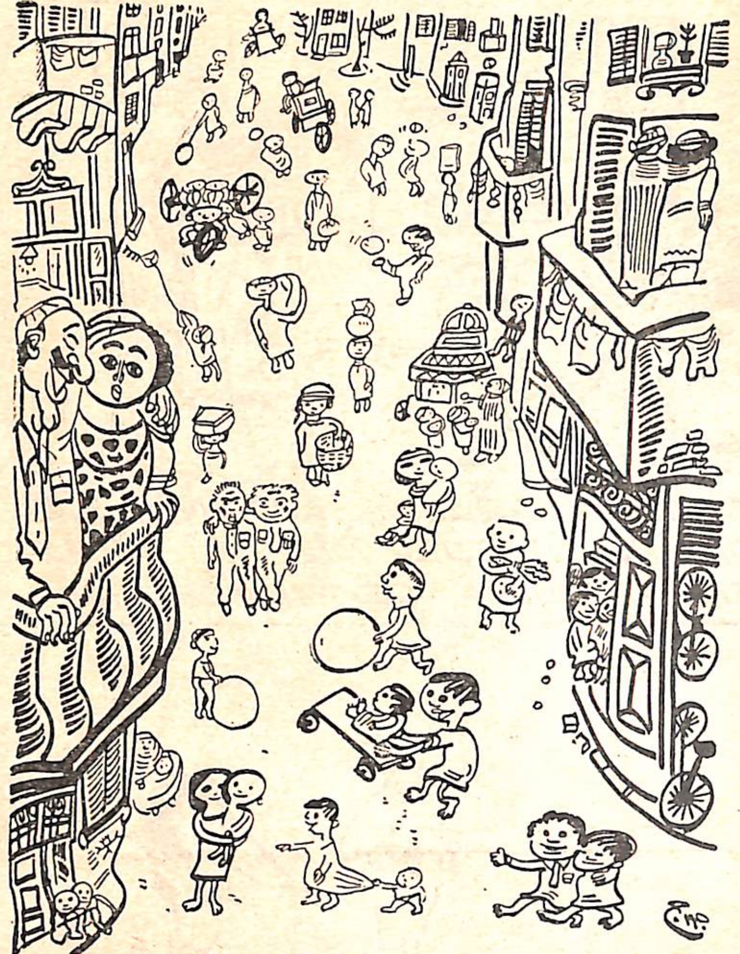
* * *

Sür'at devri

Amerika'da iki işçi konuşuyorlardı:

— Bizim fabrika, işçilerinin dertleriyle çok yakından ilgileniyor. Meselâ işçinin biri pazartesi günü ölse, ailesi salı günü tazminat çekini muhakkak alır.

— O da bir şey mi? Bizim idare Empire States Building'in 45. katındadır. Geçen hafta işçinin biri kendini 80. kattan attı. Bizim hizamızdan geçerken çekini bizzat aldı!..

— Bırak şu doğumu kontrol hikâyesini... Daha sokakta çocukların oynaması için yer var!

Mektup

Sevgili Amcacığım,

Bu kalemi tutarken yüzümün utançtan kızardığını hissediyorum. Ama bana acıyacağınızı da biliyorum.

Size nasıl söyliyeyim bilmem ki? Biraz paraya ihtiyacım var!.. Hayır, hayır! Sizin bunu bilmenizi istemiyorum!

Bu mektubu size John'la yolluyorum, cevabınızı bekleyecek.

Sizi çok seven yeğeninizin hürmetlerini lütfen kabul edin.

Paddy.

Hamiş: Hayır, çok hem de pek çok utanıyorum. John'un arkasından koştum ama yetişemedim. Allahım, onu yolundan çevirecek bir şeyler yap! Ya sizi evinizde bulamasın, veyahut mektubu kaybetsin!

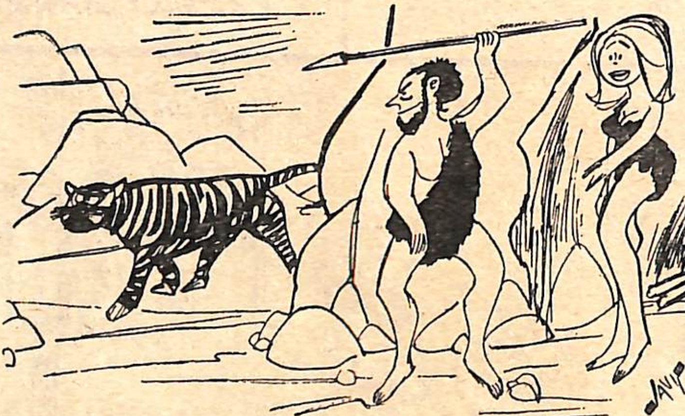
P.

Amcanın cevabı:

Sevgili yeğenim Paddy,

Üzülme. Allah duanı kabul etti. John mektubu kaybetti!

Amcan

— Dur dur, boşuna vurma... Çizgili kürk şişman gösteriyor beni!

Doğum kontrolü

Doğumun kontrolü için Fransa'da yapılan istatistiklerde şu neticeye varılmıştı.

«En çok doğumun vuku bulduğu yerler, saat altı ve yedi arasında demiryolunun yakınında bulunan evlerdir. Çünkü bu saat, kalkmak için erken, tekrar uyumak için de geçtir!...

* * *

Niçin?

Yayaya çarptıktan sonra, otomobil yoluna devam etti ve on metre ilerde durdu.

Şoför başını pencereden çıkarıp, seslendi:

— Biraz daha dikkatli olun!

Yaya bin güçlükle ayağa kalkarken:

— Niçin dedi, geri geri mi geleceksiniz?

* * *

Bahşiş

İlk defa Chicago'nun lüks bir lokantasına giden yıldız namzedi, garsonun elinde, kızartılmak için şişin üzerine dizilmiş et parçalarını görünce merakla yanındaki Jim Durante'a sordu:

— Bu nedir?

— Mühim bir şey değil! dedi Durante, sadece on dolar bahşiş veren bir müşteri!

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer
Akbaba Matbaası
Kapak: Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

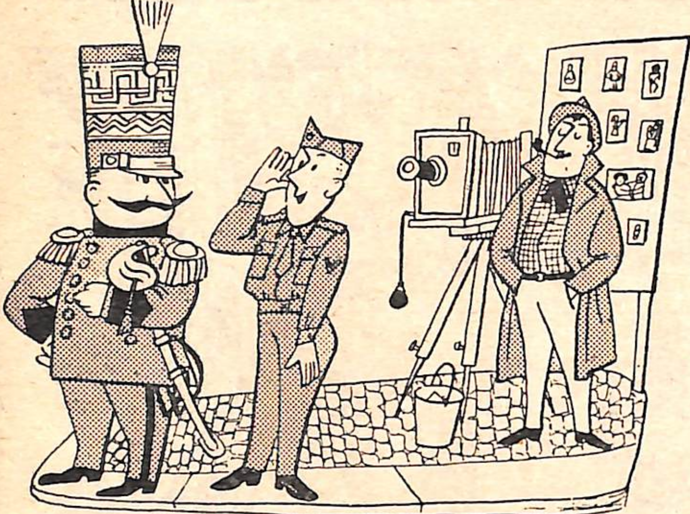
İDARE YERİ:
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10 Daire: 3. İstanbul

İLAN FİATI:
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

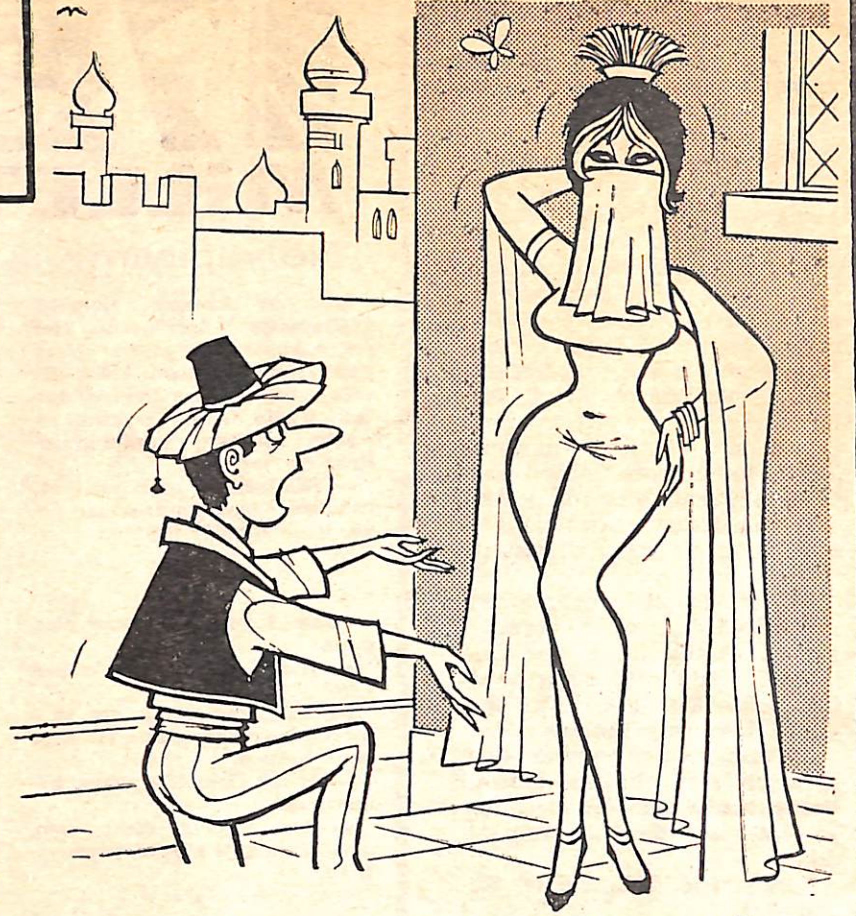
Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı: 100 kuruştur.

DÜNYA KARİKATÜRLERİ

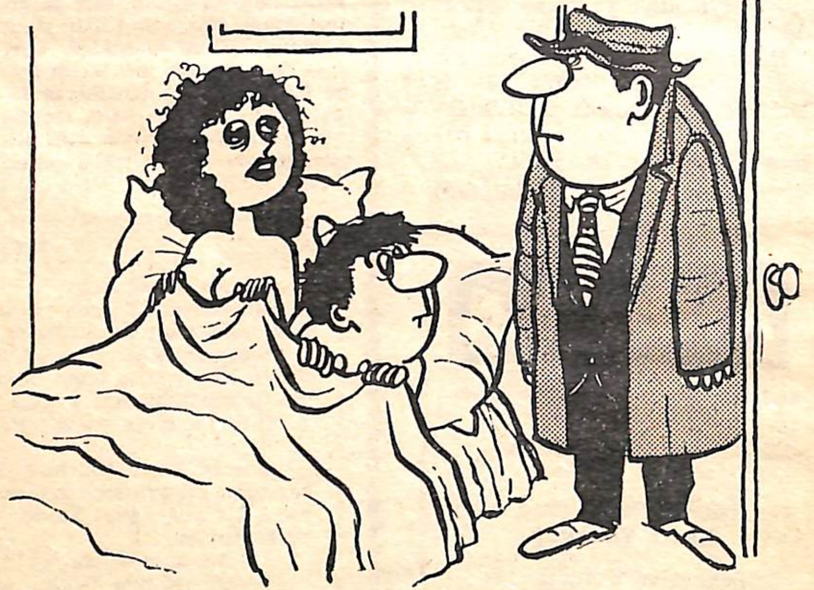
-SAYIN GENERALİM, ŞAPKANIZI BİR DAKİKA LÜTFEDER MİSİNİZ? BİR HATIRA FOTOĞRAFI ÇEKTİRECEĞİM!..

-YASEMİN, YÜZÜNÜ GÖRMEDİĞİM HALDE SENİ SEVİYORUM!..

-HAYIR HAYIR, ELBİSE TAM SİZE GÖREDİR. YALNIZ BİRAZ KİLO ALMANIZ LÂZIM!..

-KAPIYI ŞAŞIRDIN KOCACIĞIM, BİZ KARŞIKİ APARTMANDA OTURUYORUZ!

-AH, BİR GELSELER...

-..........................?!

-AH, BİR GİTSELER!..

Çok yazı yazan Parker ile yazmayı sever!

Parker 45

daha iyi yazmak için: PARKER SUPER Quink MÜREKKEBİ

(İlâncılık: 3918—240)

AKBABA YAYINLARI

YILBAŞINDA

Dostlarınıza, çocuklarınıza:

Kitap Hediye Ediniz

AKBABA Yayınları Hediye edilmeye lâyık kitaplardır.

PORTRELER

Yusuf Ziya Ortaç

En iyi kâğıt, en temiz baskı, iplik dikiş, beş renkli kuşe gömlek. 750 Kuruş

GÖÇ

Yusuf Ziya Ortaç'ın romanı. İkinci basılış. Fiatı 5 lira

BİR RÜZGÂR ESTİ

Yusuf Ziya Ortaç'ın en güzel şiirleri ve BİNNAZ isimli, üç perdelik manzum trajedisi. Fiatı 5 lira

GÜN DOĞMADAN

Yusuf Ziya Ortaç'ın biribirinden güzel en seçme yazıları. Fiatı 5 lira

KERVAN

Orhan Seyfi Orhon'un en yeni, en güzel, en orijinal şiirleri. 5 lira

GÖNÜLDEN SESLER

Orhan Seyfi Orhon'un, Türk edebiyatında bir devir açan, yüz binlerin ezberindeki şiirleri ve PERİ KIZI ile ÇOBAN masalı. Fiatı 750 kuruş

Umum dağıtma yeri: BATEŞ

AKBABA YAYINEVİ — İSTANBUL

(AK—241)

Akbaba

Yazı ailesi ünlü bir kalemle zenginleşiyor:

● Cevat Fehmi Başkut

İBRET AYNASI

Cevat Fehmi Başkut

★ Cevat Fehmi Başkut imzasını kim bilmez?..

★ Uzun yıllar, Cumhuriyet gazetesinin yazı işlerini idare eden O'dur.

★ Uzun yıllar, usta kalemi, bütün sosyal ve politik dâvalar üstünde konuşan O'dur.

★ Ve uzun yıllardır, Türk sahnelerinde en uzun ömürlü eserleri veren, en çok alkış toplayan piyes yazarı O'dur.

Cevat Fehmi Başkut'un ilk yazısını

Gelecek hafta, AKBABA'nın 28 sayfa, ilâveli YILBAŞI SAYISINDA okuyacaksınız.

(AK—242)

REKLÂMLARINIZ İÇİN

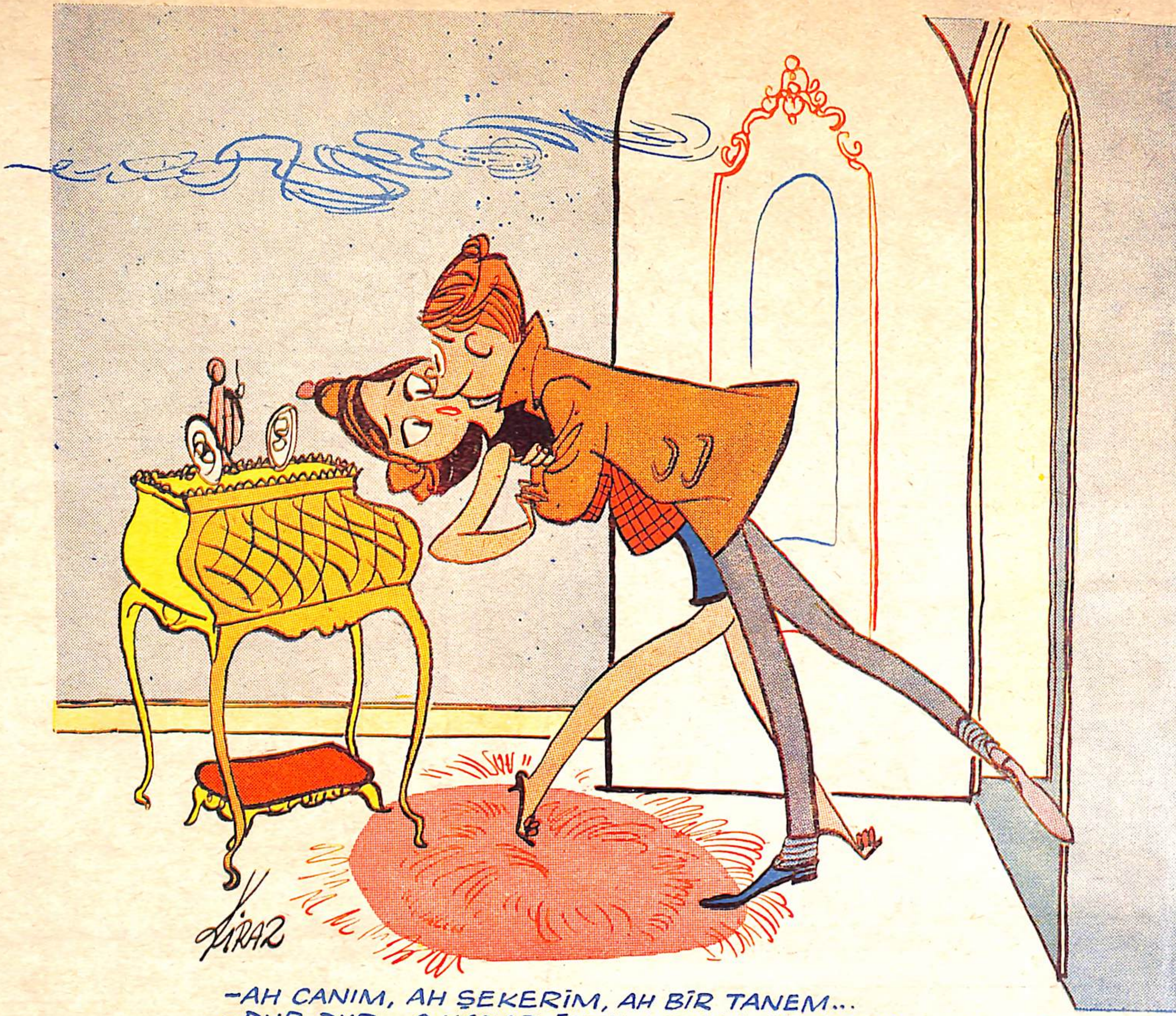
"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük
Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 22 43 84 - 22 43 85
Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

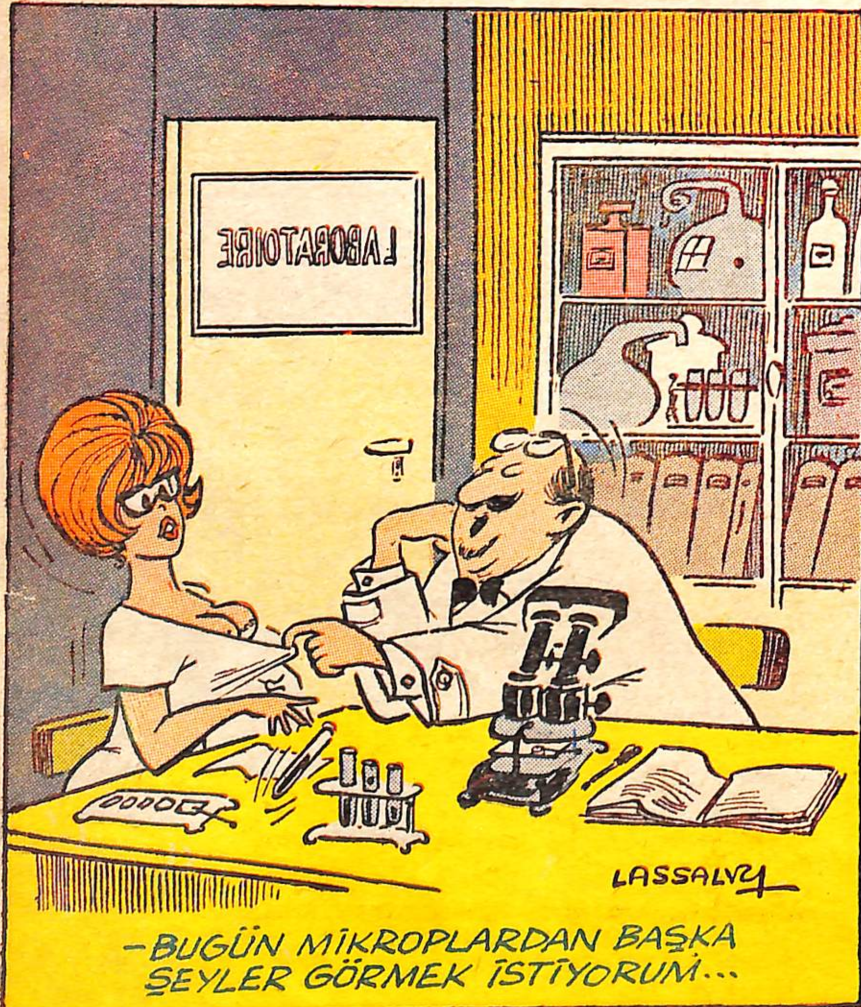
ŞUBELER	DIŞ MUHABİRLER	
İstanbul	A.B.D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir	Almanya	İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakistan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

(Basın: 22095—243)

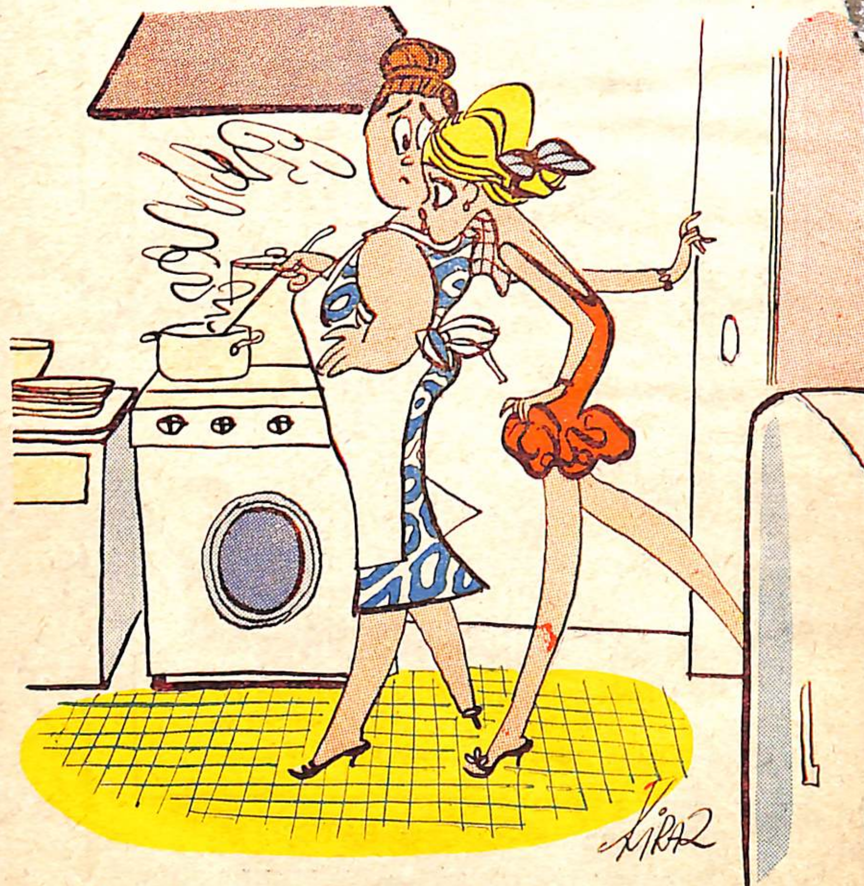
Akbaba

–AH CANIM, AH ŞEKERİM, AH BİR TANEM...
–DUR, DUR... O KADAR İŞTAHLANMA, KIZARMIŞ TAVUK KOKUSU KOMŞUDAN GELİYOR!

–BUGÜN MİKROPLARDAN BAŞKA ŞEYLER GÖRMEK İSTİYORUM...

–PATATESLER BİRAZ YANSIN, NİŞANLIMA BEN PİŞİRDİM DİYECEĞİM!..